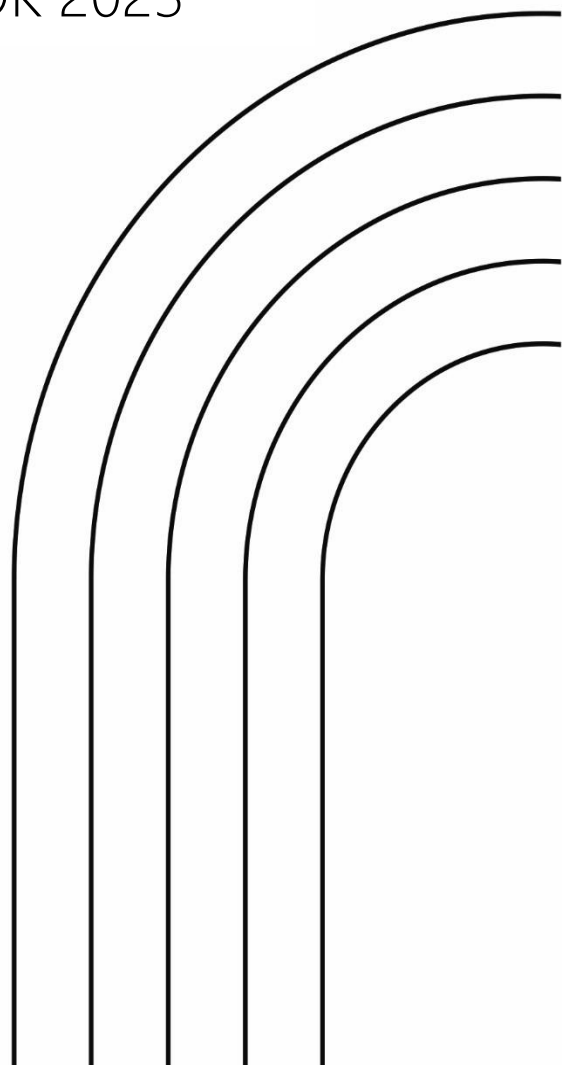
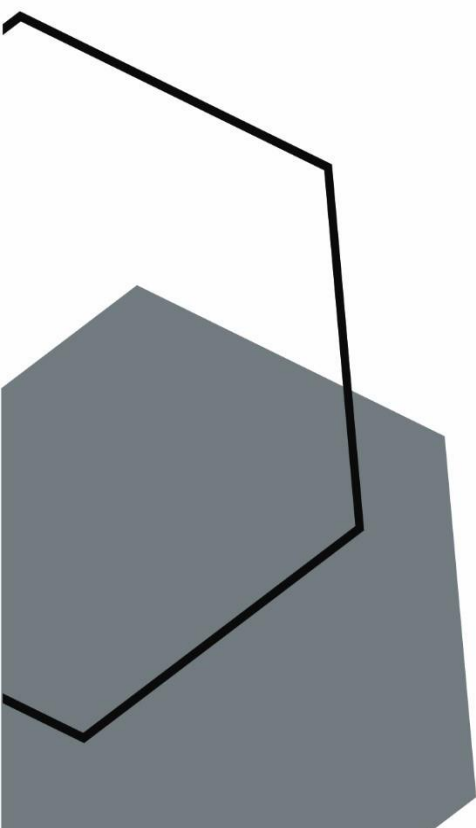

RAPORT

O STANIE GMINY

NOWY DWÓR GDAŃSKI ZA ROK 2023

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Informacje ogólne	4
1.1. Ogólna charakterystyka gminy	4
1.2. Demografia	5
2. Organy Gminy	8
2.1. Burmistrz	8
2.2. Rada Miejska	8
3. Realizacja Strategii Rozwoju Gminy	11
4. Finanse Gminy	13
4.1. Wykonanie budżetu gminy w tys. PLN.....	13
4.2. Stan finansów gminy	16
5. Zagospodarowanie przestrzenne	18
5.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy.....	18
5.2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.....	18
5.3. Gminny Program Rewitalizacji	21
6. Środowisko.....	24
6.1. Gospodarowanie odpadami przez Gminę Nowy Dwór Gdański.....	26
7. Inwestycje gminne i zadania modernizacyjne.....	31
7.1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.....	35
8. Majątek komunalny	37
8.1. Gospodarka mieszkaniowa	38
9. Rolnictwo	43
10. Polityka społeczna.....	45
10.1. Gminny program wspierania rodziny na lata 2022 – 2024.....	47
10.2. Środowiskowy Dom Samopomocy.....	48
10.3. Działania skierowane do seniorów	49

10.4.	Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	51
10.5.	Pomoc Ukrainie	52
11.	Oświata, kultura i sport	53
11.1.	Oświata w gminie	53
11.2.	Kultura	58
11.3.	Sport.....	59
12.	Aktywność obywatelska.....	60
12.1.	Wieloletni i roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	60
12.2.	Fundusz sołecki.....	61
13.	Bezpieczeństwo obywateli	62
13.1.	Podstawy funkcjonowania Straży Miejskiej	62
13.2.	Ochotnicze Straże Pożarne.....	64
14.	Działalność zewnętrzna gminy.....	66
14.1.	Porozumienia międzygminne.....	66
14.2.	Udział w stowarzyszeniach.....	67
	Podsumowanie	72
	Spis tabel	73
	Spis wykresów.....	74
	Spis rysunków	75

Wstęp

Raport o stanie Gminy Nowy Dwór Gdański został opracowany w celu przedstawienia mieszkańcom sytuacji gospodarczej i społecznej naszej gminy. Zgromadzone zostały istotne dane dotyczące funkcjonowania gminy według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku. Jest to dokument, który ukazuje aktualną sytuację finansowo-społeczno-gospodarczą gminy i stanowi punkt wyjścia do oceny możliwości jej rozwoju.

Raport skupia się na szerokim zakresie obszarów działalności gminy, obejmujących:

- 1) demografię,
- 1) finanse gminy,
- 2) inwestycje gminne i zadania remontowe,
- 3) działalność gospodarcza,
- 4) warunki życia mieszkańców,
- 5) zagospodarowanie przestrzenne,
- 6) oświata,
- 7) polityka społeczna,
- 8) środowisko,
- 9) współpraca z innymi podmiotami.

Raport został przygotowany przez pracowników Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim przy współpracy z jednostkami organizacyjnymi gminy.

1. Informacje ogólne

1.1. Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Nowy Dwór Gdański położona jest między ramionami Wisły i Nogatu, w powiecie nowodworskim, na terenie województwa pomorskiego. Gmina obejmuje obszar 213 km², który zamieszkuje 16 376 osób (dane za 2023 rok).

Nowy Dwór Gdański z racji swojego położenia w centrum Żuław Wiślanych zwany jest "Stolicą Żuław". W mieście znajdują się najważniejsze instytucje administracyjne dla powiatu.

Rysunek 1 Mapa przedstawiająca gminę Nowy Dwór Gdański na tle powiatu nowodworskiego.

Źródło: Opracowanie własne.

Cechą gminy jest nizinny krajobraz, brak naturalnych wzniesień oraz duża ilość naturalnych i sztucznych cieków wodnych. Do najważniejszych z nich możemy zaliczyć: Nogat, Tugę, Linawę, Szkarpawę oraz Kanał Panieński.

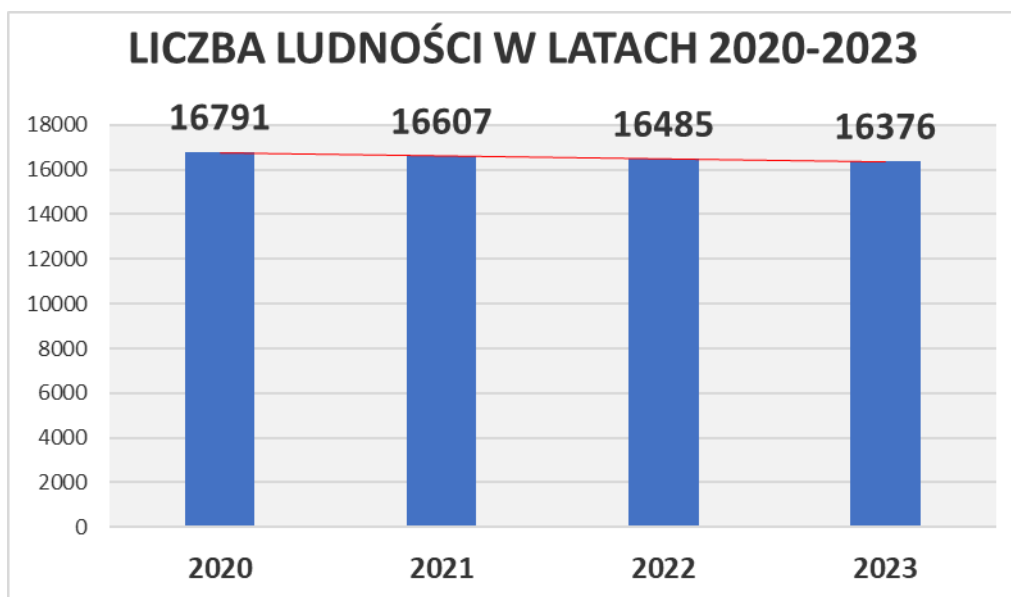
Natkniemy się tu na ciekawą architekturę, spuściznę po dawnych mieszkańcach tych ziem: charakterystyczne domy podcieniowe, cmentarze mennonickie oraz budowle hydrotechniczne np. śluzy, mosty zwodzone, stacje pomp. Elementy architektury wodnej przypominają o osadnictwie holenderskim na tych terenach.

Lokalizacja miasta w centrum Żuław sprawia, że z Nowego Dworu Gdańskiego jest "wszędzie" blisko. Z Gdańskiem dzieli Nowy Dwór Gdański odległość 40 km, z Elblągiem 24 km. Do obu tych miast można dojechać zmodernizowaną drogą krajową E -7. Trasą 55 łatwo dotrzeć do Malborka, położonego 22 km od Nowego Dworu Gdańskiego. Drogą 502 można dojechać na Mierzeję Wiślaną.

1.2. Demografia

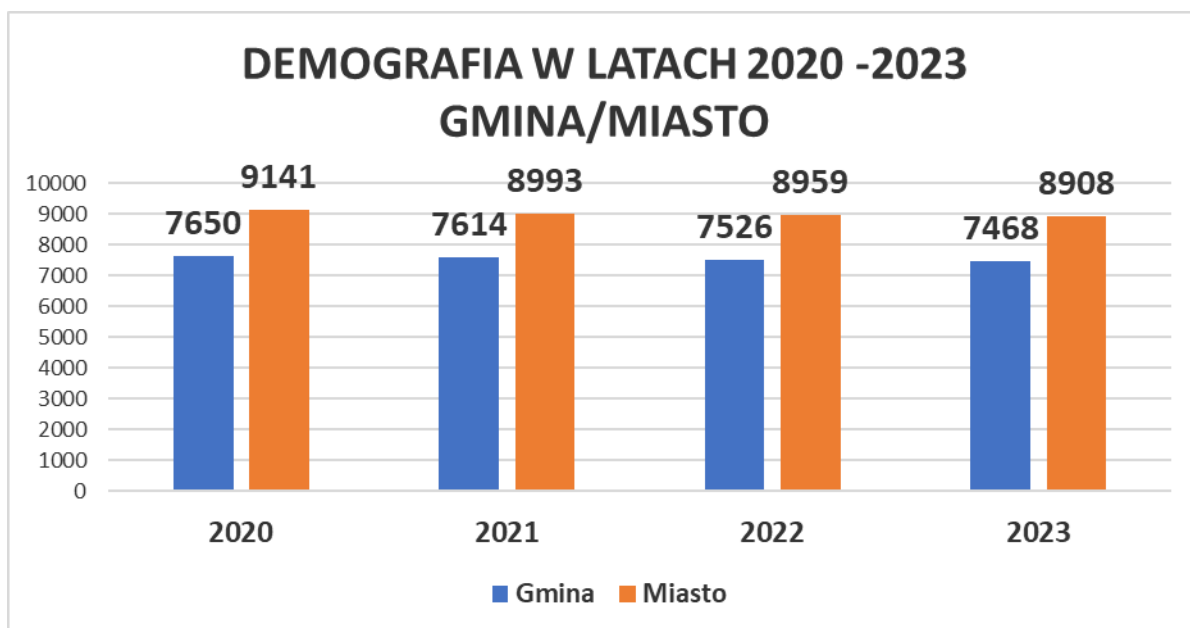
W gminie mieszka wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku 16 376 osób (w mieście Nowy Dwór Gdański zamieszkuje 8 908 osób natomiast na terenach wiejskich 7 468 osób). W porównaniu do roku poprzedniego liczba mieszkańców zmniejszyła się o 109 osoby (49 miasto, 60 wieś).

Wykres 1 Demografia ludności Gminy Nowy Dwór Gdański

Źródło: Opracowanie własne.

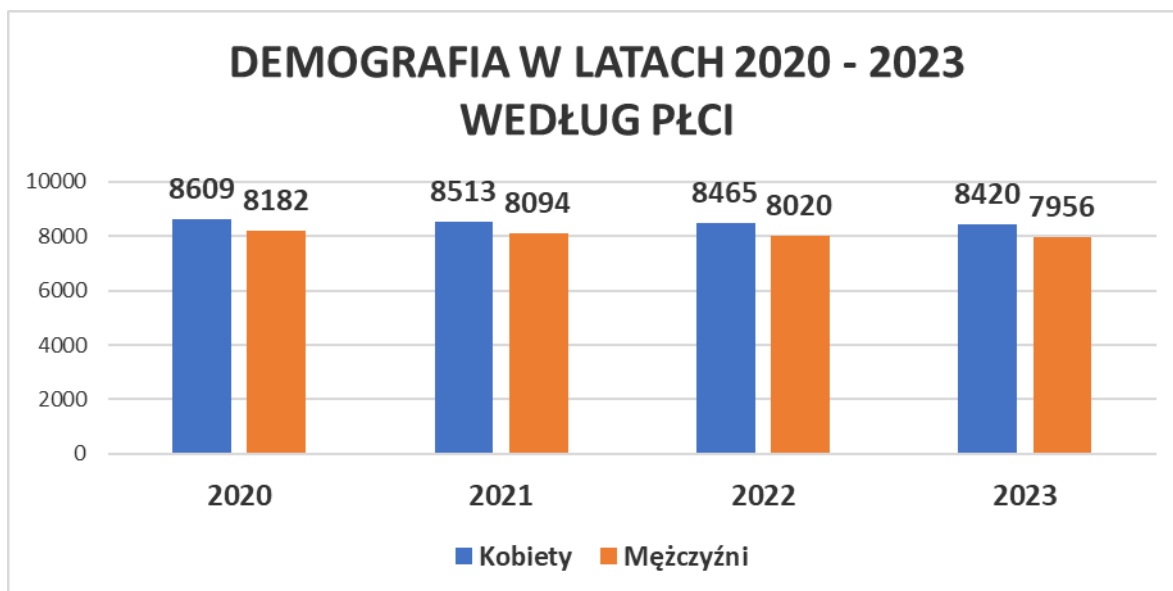
Wykres 2 Demografia ludności Gminy Nowy Dwór Gdańsk (Gmina/Miasto)

Źródło: Opracowanie własne.

W 2023 roku na terenie miasta i gminy mieszkało 8 420 kobiet i 7 956 mężczyzn.

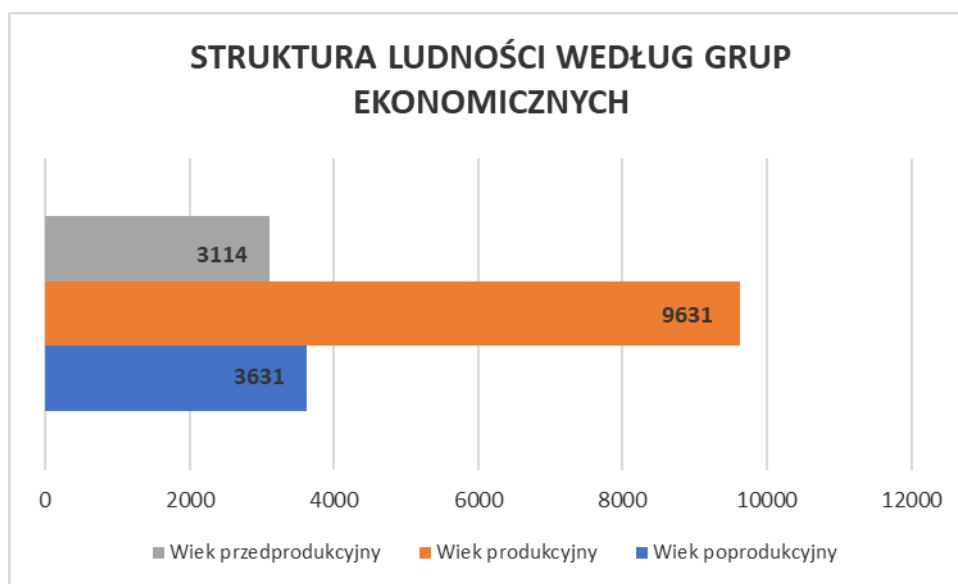
Wykres 3 Stan ludności według płci

Źródło: Opracowanie własne.

Poniższy wykres przedstawia strukturę ludności miasta i gminy Nowy Dwór Gdański w ujęciu liczbowym według grup ekonomicznych. W 2023 roku gminę zamieszkiwało 3 114 osób w wieku przedprodukcyjnym, 9 631 w wieku produkcyjnym oraz 3 631 w wieku poprodukcyjnym.

Wykres 4 Struktura ludności według grup ekonomicznych

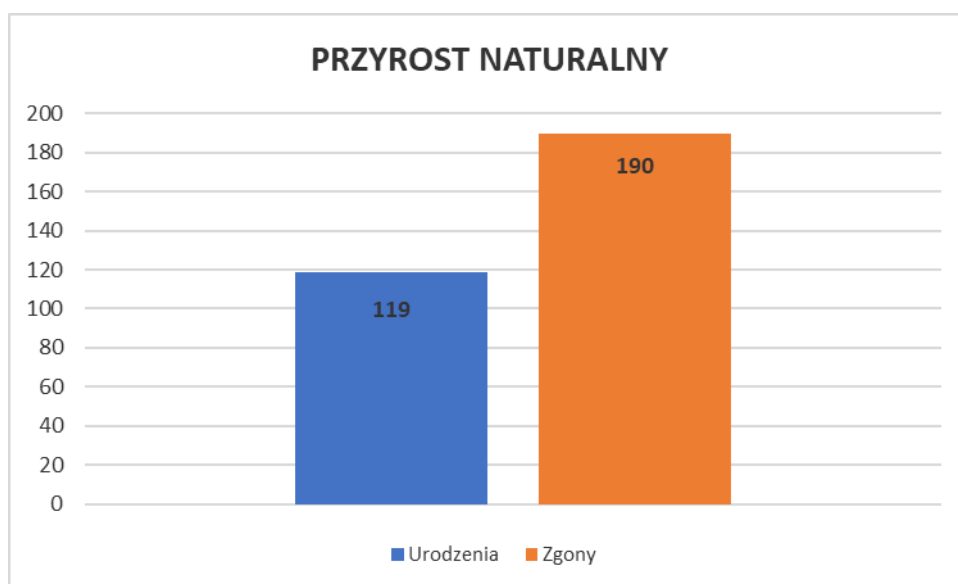

Źródło: Opracowanie własne.

W roku 2023 zarejestrowano 119 urodzeń (72 dziewczynki, 47 chłopców). W porównaniu do roku poprzedniego urodziło się 25 dzieci mniej.

W tym samym roku zarejestrowano 190 zgonów (96 kobiet, 94 mężczyzn). W porównaniu do roku poprzedniego nastąpił spadek o 28 zdarzeń.

Wykres 5 Przyrost naturalny w Gminie Nowy Dwór Gdański

Źródło: Opracowanie własne.

W 2023 roku zawarto 149 małżeństw (o 17 więcej niż w 2022 roku).

2. Organy Gminy

2.1. Burmistrz

Gminą i Urzędem Miejskim kieruje Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego Jacek Michalski. Burmistrz wykonuje uchwały Rady Miejskiej i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Burmistrza należy w szczególności: opracowywanie strategii, programów rozwoju, gospodarowanie mieniem komunalnym, wykonywanie budżetu. W 2023 roku Burmistrz podjął 303 zarządzenia.

Urząd Miejski wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie: zadań własnych, zadań zleconych przez administrację rządową, zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień. W Urzędzie Miejskim pracuje 67 pracowników.

W skład kierownictwa Gminy wchodzi także: Zastępca Burmistrza Rafał Kubacki, Sekretarz Gminy Iwona Kłos oraz Skarbnik Gminy Anna Pałubicka do dnia 27.02.2024 r. od dnia 28.02.2024 r. została powołana na Skarbnika Gminy Beata Rembowska.

2.2. Rada Miejska

Rada Miejska jest organem stanowiącym i kontrolnym wybieranym na pięcioletnią kadencję. Do właściwości Rady Miejskiej należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy. Są to m.in.: uchwalanie statutu gminy, uchwalanie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach. Rada obraduje na sesjach zwoływanych przez Przewodniczącego Rady Miejskiej. Termin sesji, jej miejsce i porządek obrad podaje się do wiadomości mieszkańców.

Radę Miejską Gminy Nowy Dwór Gdański tworzy 15 radnych.

W skład Rady wchodzi:

- 1) Przewodniczący
Wojciech Krawczyk,
- 2) Wiceprzewodnicząca
Dorota Sobocińska,
- 3) Wiceprzewodniczący
Zbigniew Koćko,
- 4) Andrzej Bieliński,
- 5) Henryk Brzozowski,
- 6) Beata Gołębiowska,
- 7) Marian Laskowski,
- 8) Ryszard Łabędzki,
- 9) Wioletta Przyborowska,
- 10) Krystyna Rudzińska,
- 11) Tomasz Sieklucki,
- 12) Witold Staszewski,
- 13) Krystyna Tokarska,
- 14) Radosław Wójcik
- 15) Paweł Zawiliński.

Radni pracowali w 4 komisjach: Komisji Oświaty i Spraw Obywatelskich, Komisji Polityki Gospodarczej, Budżetu i Rolnictwa, Komisji Rewizyjnej oraz Komisji Skarg, Wniosków i Petycji.

W 2023 roku Rada Miejska spotykała się na 16 sesjach podejmując łącznie 110 uchwał (finansowe 51, sprawy społeczne 13, oświata 3, infrastruktura i środowisko 15, pomoc społeczna 7, majątkowe i nieruchomości 4, transport publiczny 6, inne 11).

Jednostki pomocnicze - sołectwa

W skład gminy wchodzi miasto Nowy Dwór Gdański oraz 37 wsi zorganizowanych w 25 jednostkach pomocniczych jakimi są sołectwa.

WYKAZ SOŁECTW oraz podległych im miejscowości:

1. GOZDAWA	- Gozdawa
2. GOZDAWA OSADA	- Gozdawa- Osada
3. JAZOWA	- Jazowa
4. KĘPINY MAŁE	- Kępiny Małe
5. WĘŻOWIEC	-Wężowiec
6. KĘPKI	- Kępki
7. KMIECIN	- Kmiecin
8. LUBIESZEWO	- Lubieszewo
9. MARYNOWY	- Marynowy
10. MARZĘCINO	- Marzęcino, Osłonka
11. MYSZEWKO	- Myszewko, Myszkowo
12. ORLINIEC	- Orliniec
13. ORŁOWO	- Orłowo
14. POWALINA	- Pawalina
15. RAKOWISKA	- Rakowiska
16. RAKOWO	- Rakowo, Jazowa Druga
17. RYCHNOWO ŻUŁAWSKIE	- Rychnowo Żuławskie, Ryki
18. RÓŻEWO	- Różewo, Rakowe Pole
19. SOLNICA	- Solnica
20. STAROCIN	- Starocin, Piotrowo
21. STAWIEC	- Stawiec, Lubieszewo Pierwsze, Lubiszynek Drugi

22. STOBNA

- Stobna, Nowinki

23. TUJA

- Tuja, Orłówko

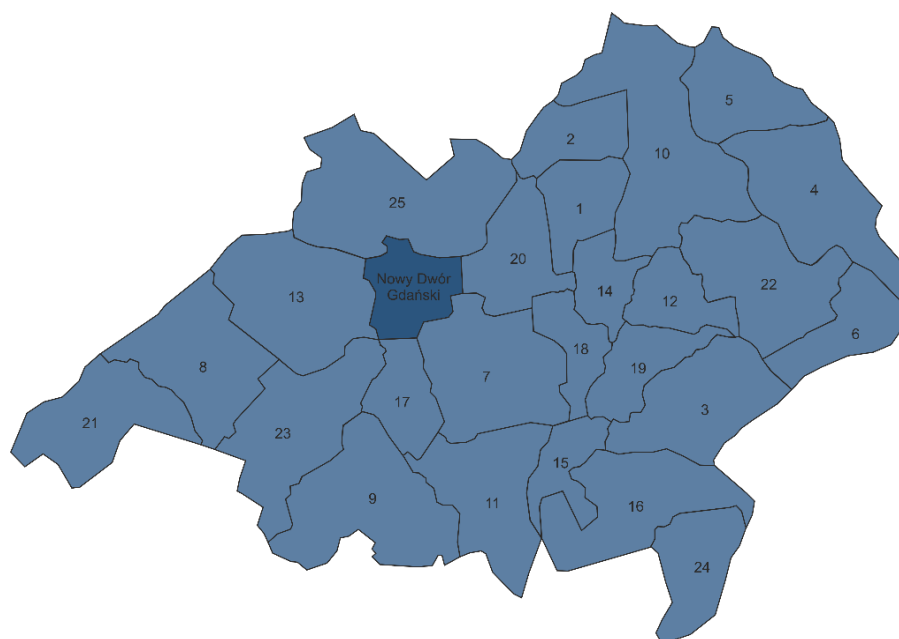
24. WIERCINY

- Wierciny

25. ŻELICHOWO

- Żelichowo, Cyganka, Cyganek

Rysunek 2 Mapa przedstawiająca Sołectwa (numeracja podana wyżej).

Źródło: Opracowanie własne.

3. Realizacja Strategii Rozwoju Gminy

9 września 2021 r. Rada Miejska w Nowym Dworze Gdańskim przyjęła Uchwałą Nr 298/XXXVIII/2021 Strategię Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030. W Strategii określono kierunki rozwoju gminy w perspektywie do roku 2030. Dokument ten pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działań gminy w sytuacji zmieniających się uwarunkowań. Strategia dodatkowo umożliwia efektywne gospodarowanie własnymi zasobami tj., zasobami ludzkimi, środowiskiem przyrodniczym i kulturowym, infrastrukturalnymi środkami finansowymi. Stanowi również formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistycznych i strategicznych obowiązujących w Gminie Nowy Dwór Gdański, a także jest spójna z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030. Strategia wyznacza ramy dla planów i programów powstających w gminie podczas jej obowiązywania.

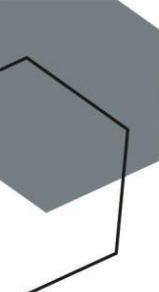
WIZJA

Gmina Nowy Dwór Gdański jest miejscem przyjaznym dla mieszkańców oraz atrakcyjnym dla inwestorów i gości.

Misja Gminy Nowy Dwór Gdański koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Stanowi również nadrzędny cel funkcjonowania wspólnoty samorządowej oraz określa rolę władz w procesie rozwoju. Misja poprzez swój jasny przekaz motywuje i integruje mieszkańców do działań na rzecz gminy i społeczności lokalnych.

Misja

Pobudzanie zaangażowania lokalnej społeczności do rozwoju przedsiębiorczości oraz atrakcyjności osadniczej gminy poprzez kultywowanie tradycji i tożsamości regionalnej z wykorzystaniem unikatowego i strategicznego położenia geograficznego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Na podstawie analizy obecnego stanu rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański, określono trzy główne, ściśle od siebie zależne oraz połączone ze sobą cele strategiczne rozwoju:

- 1) w wymiarze społecznym,
- 2) w wymiarze gospodarczym,
- 3) w wymiarze przestrzennym (w tym środowiskowym i infrastrukturalnym).

Dla każdego celu strategicznego uszczegółowiono cele operacyjne oraz kierunki podejmowanych działań - przykładowe interwencje do realizacji oraz planowane efekty osiągnięcia celu operacyjnego.

W pierwszym celu strategicznym „Rozwój społeczny wspierający aktywność mieszkańców oraz zapobiegający i przeciwdziałający depopulacji” ujęta została aktywizacja społeczna, która jest jednym z najbardziej istotnych aspektów rozwoju społeczno-gospodarczego. Obszar realizacji tego celu jest najbardziej zróżnicowany ze wszystkich celów operacyjnych. Porusza on takie aspekty jak: opieka społeczna, przeciwdziałanie patologiom, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wspieranie integracji społecznej, edukacji, kultury i budowanie tożsamości lokalnej mieszkańców z uwzględnieniem seniorów, osób z niepełnosprawnością oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W ramach drugiego celu strategicznego „Rozwój gospodarczy wzmacniający konkurencyjność w regionie” przyjęto za priorytet rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy, wzrost rolniczego potencjału gospodarczego, rozwój turystyki i rekreacji opartej o walory kulturowe i lokalne produkty turystyczne.

W ramach trzeciego celu strategicznego „Rozwój przestrzenny zwiększający dostępność i spójność terytorialną” przyjęto cele operacyjne poprawiające dostępność komunikacyjną, poprawę estetyki przestrzeni publicznej, poprawę stanu i jakości środowiska oraz ochronę przeciwpowodziową, a także poprawę i rozwój infrastruktury.

4. Finanse Gminy

4.1. Wykonanie budżetu gminy w tys. PLN

Tabela 1 Wykonanie budżetu gminy w tys. PLN.

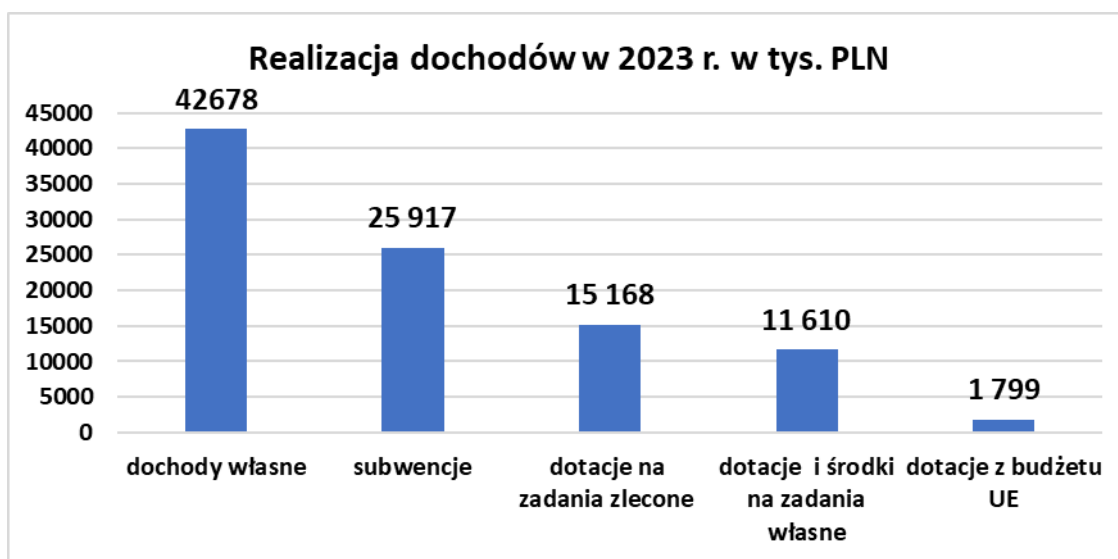
Wskaźnik	2019	2020	2021	2022	2023
Wysokość dochodów	86 985	90 458	96 448	107 441	97 172
Poziom wykonania dochodów (%)	96,43	101,17	102,87	95,12	100,37%
Wysokość wydatków	89 846	89 526	91 430	107 799	98 018
Poziom wykonania wydatków (%)	95,49	94,72	95,23	91,17	93,21%
Wynik budżetu	-3 161	933	5 018	-358	-845
Wysokość dotacji rozwojowych z UE	7 262	5 489	2 334	3 633	1 799
Dochody z majątku z wyłączeniem źródeł zewnętrznych	519	418	1 398	1 192	188

Źródło: Opracowanie własne.

Komentarz:

- 1) spadek dochodów w porównaniu do poprzedniego roku;
- 2) bardzo dobry poziom wykonania;
- 3) utrzymujący się niższy poziom wykonania wydatków aniżeli dochodów;
- 4) ujemny wynik budżetu Gminy;
- 5) spadek dotacji ze środków UE;
- 6) znaczący spadek dochodów ze sprzedaży majątku.

Wykres 6 Realizacja dochodów w 2023 r. w tys. PLN.

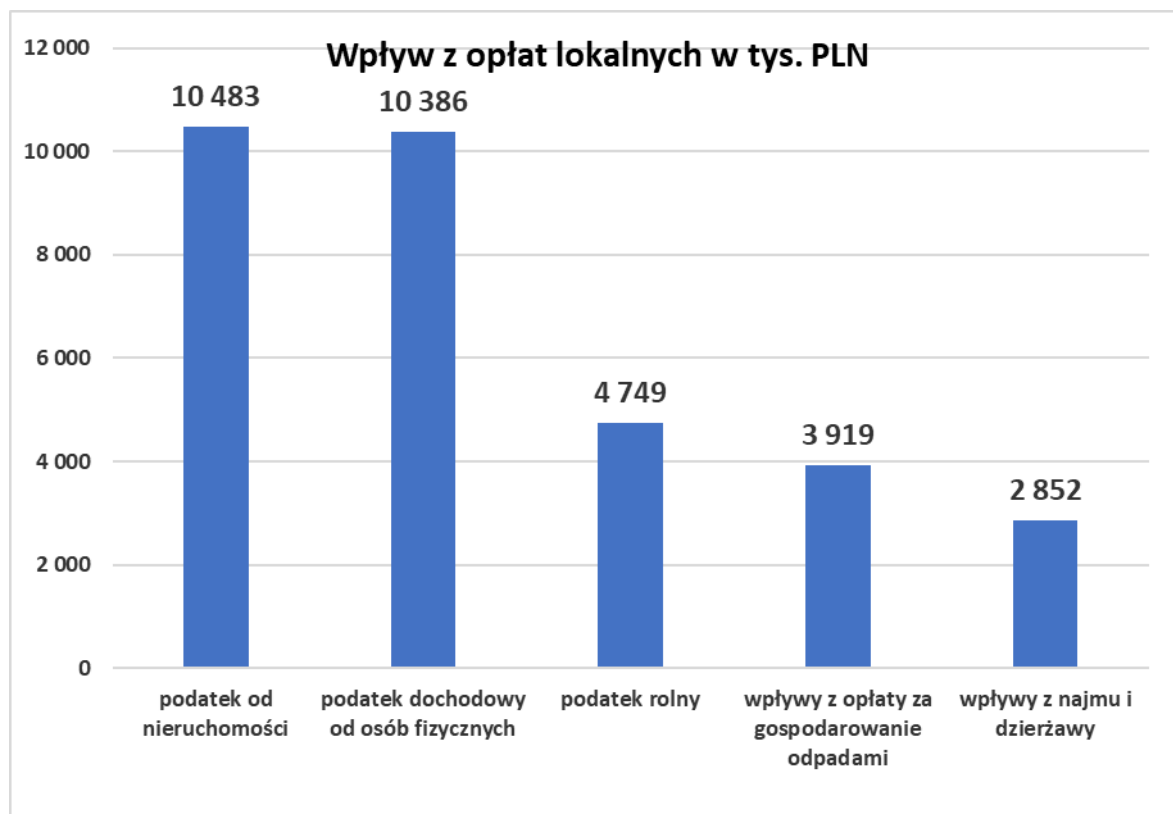

Źródło: Opracowanie własne.

Komentarz:

- 1) spadek dochodów własnych w porównaniu do roku 2022;
- 2) wysoki udział dotacji i środków na zadania własne;
- 3) w subwencjach otrzymywanych subwencja oświatowa wynosi 15 442 tys. PLN.

Wykres 7 Wpływy z opłat lokalnych w 2023 r. tys. PLN.

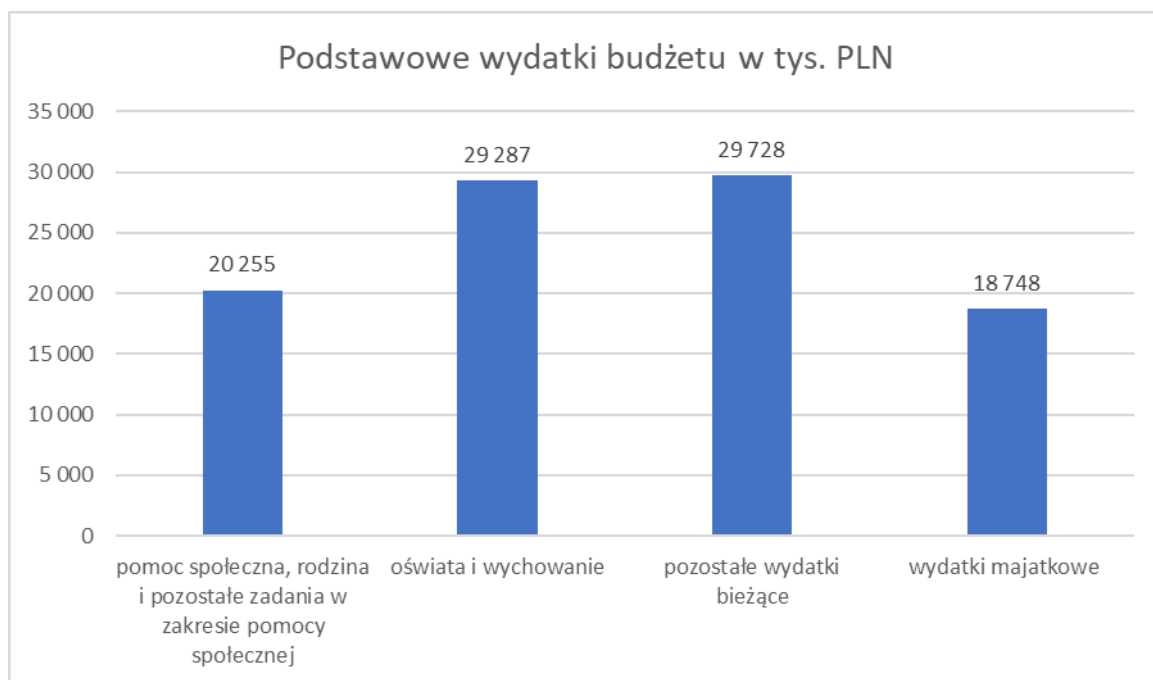

Źródło: Opracowanie własne.

Komentarz:

- 1) udział podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) na równym poziomie z podatkiem od nieruchomości;
- 2) niewielki wzrost udziału podatku rolnego w dochodach własnych w porównaniu z rokiem 2022;
- 3) stały poziom udziału podatków od nieruchomości w dochodach własnych.

Wykres 8 Podstawowe wydatki budżetu w 2023 r. w tys. PLN.

Źródło: Opracowanie własne.

Komentarz:

- 1) spadek wydatków o 15 mln w porównaniu z rokiem 2022 na pomoc społeczną, rodzinę i pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej;
- 2) wzrost wydatków majątkowych o 2 434 tys. zł w porównaniu do roku 2022.

4.2. Stan finansów gminy

Tabela 2 Wykonanie wydatków majątkowych w tys. PLN

Wskaźnik	2019	2020	2021	2022	2023
Wysokość wydatków majątkowych	16 593	12 980	9 371	16 313	18 748
Poziom realizacji planu wydatków majątkowych (%)	95,83	95,67	91,60	80,85	88,97

Źródło: Opracowanie własne.

Komentarz:

- 1) wzrost wydatków majątkowych w porównaniu do dwóch ostatnich lat;
- 2) udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wynosi 19,13%.

Tabela 3 Udział dochodów własnych w dochodach ogółem.

Wskaźnik	2019	2020	2021	2022	2023
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem (%)	23,34	23,52	25,69	28,19	32,55
Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem (%)	18,47	14,50	10,24	15,13	19,13
Zadłużenie ogółem	30 523	35 072	35 180	35 285	35 075
Różnica dochody bieżące - wydatki bieżące	4 368	6 131	10 099	9 166	5 137

Źródło: Opracowanie własne.

Komentarz:

- 1) niewielki spadek zadłużenia Gminy z tytułu kredytów i pożyczek w porównaniu do roku 2022;
- 2) wzrost procentowy udziału wydatków majątkowych w wydatkach ogółem;
- 3) bez udziału źródeł zewnętrznych gmina może realizować zadania inwestycyjnie na poziomie kilku milionów rocznie.

5. Zagospodarowanie przestrzenne

5.1. Studium uwarunkowań i kierunków przestrzennego zagospodarowania gminy

Studium zagospodarowania przestrzennego jest podstawowym dokumentem kreującym politykę przestrzenną gminy. Na terenie naszej gminy obowiązują:

Uchwała Nr 343/XLIV/2014 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 23 października 2014 roku w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowy Dwór Gdański dla obszaru miasta Nowy Dwór Gdański;

Uchwała Nr 62/X/2019 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 9 maja 2019 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Nowy Dwór Gdański dla obszaru gminy Nowy Dwór Gdański.

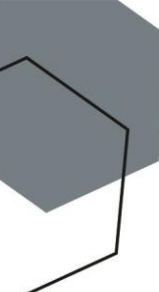
5.2. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego to rodzaj aktu prawnego, który obowiązuje wyłącznie na obszarze działania rady gminy, która go wydała. Przyjmowany jest w formie uchwały i nie narusza ustaleń studium.

Do obowiązujących na koniec 2023 r. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należą:

- 1) Uchwała Nr 238/XXXVI/97 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 28 listopada 1997 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Małej Holandii”;
- 2) Uchwała Nr 259/XL/98 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 3 kwietnia 1998 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański;
- 3) Uchwała Nr 260/XL/98 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 3 kwietnia 1998 roku w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Dwór Gdański;
- 4) Uchwała Nr 360/XLIV/2010 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 7 października 2010 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu

- zagospodarowania przestrzennego fragmentu gminy Nowy Dwór Gdański w części obrębu miejscowości Żelichowo;
- 5) Uchwała Nr 81/XI/2011 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 24 listopada 2011 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Dwór Gdański w części obrębu miejscowości Żelichowo;
 - 6) Uchwała Nr 189/XXII/2012 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Dwór Gdański dla części obrębów: Lubieszewo i Orłowo;
 - 7) Uchwała Nr 190/XXII/2012 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Dwór Gdański dla części obrębów: Kmiecín, Myszewko, Marynowy, Orłowo, Tuja, Lubieszewo, Gozdawa, Żelichowo, Starocin;
 - 8) Uchwała Nr 334/XLII/2014 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 4 września 2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla części terenu położonego przy ulicy Warszawskiej;
 - 9) Uchwała Nr 335/XLII/2014 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 4 września 2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla części terenu położonego przy ulicy Okopowej;
 - 10) Uchwała Nr 356/XLV/2014 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla części terenu położonego przy ulicy Jantarowej i przy drodze krajowej nr 7;
 - 11) Uchwała Nr 196/XXIV/2016 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 29 września 2016 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla działek nr 53, 57, 60, 63/3, 63/5, 63/6, 296/2, 213, 214/1, 214/2, 214/3, 215 położonych przy ulicy Jantarowej, działek nr 66/3, 33/10 położonych przy ulicy Morskiej oraz części działki nr 237;
 - 12) Uchwała Nr 342/XLIII/2017 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 30 listopada 2017 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania

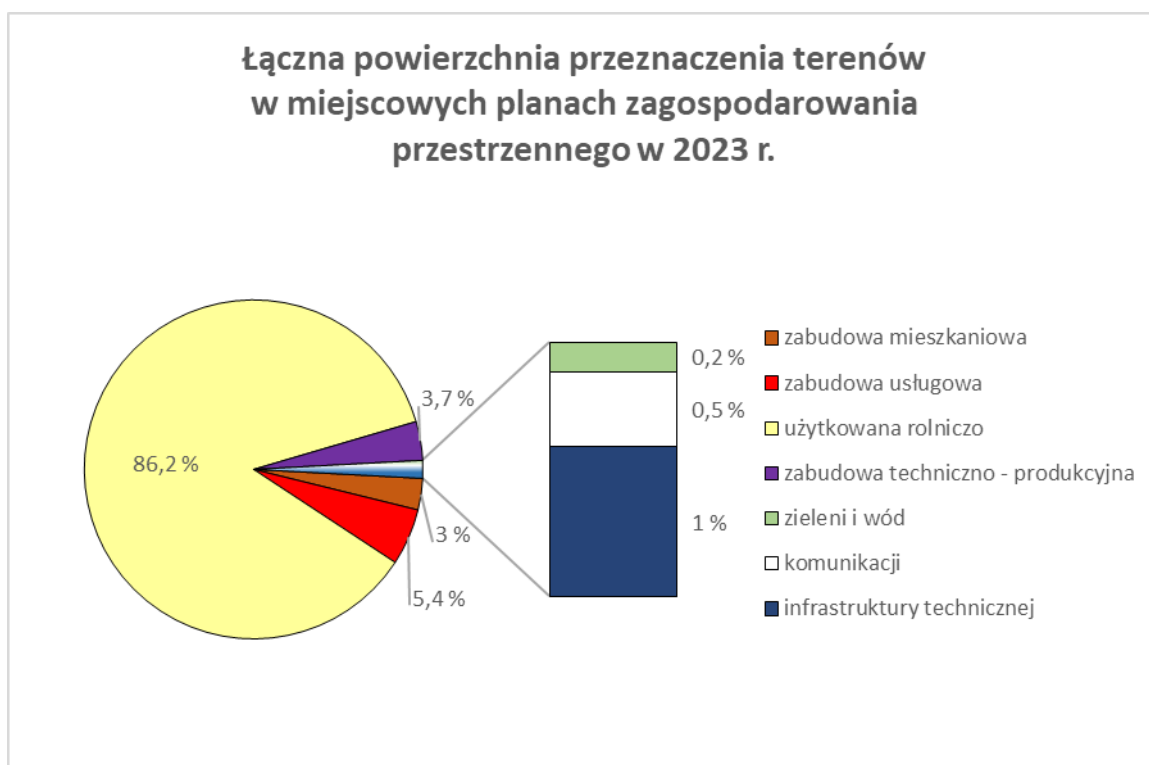
przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla terenu położonego w części południowo-wschodniej miasta;

- 13) Uchwała Nr 437/LVI/2018 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 18 października 2018 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla terenu położonego w części północno-wschodniej ulicy Okopowej i ulicy Zagonowej;
- 14) Uchwała Nr 143/XVIII/2019 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 28 listopada 2019 r. w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Dwór Gdański dla działek nr 4, 5/3 i 5/4 (dawniej dz. nr 5/2) położonych w obrębie geodezyjnym Rychnowo Żuławskie;
- 15) Uchwała Nr 166/XX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 27 lutego 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla terenu działki nr 121/2 położonej przy ulicy Warszawskiej oraz działek nr 1/1 i 1/2 położonych w obrębie geodezyjnym Kmiecin;
- 16) Uchwała Nr 246/XXX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działek nr 203/3, 203/4 położonych w obrębie geodezyjnym Lubieszewo.

W 2023 r. Rada Miejska w Nowym Dworze Gdańskim uchwaliła dwa miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- 1) Uchwała Nr 479/LXX/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 24 sierpnia 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla części terenu położonego na zachód od ulicy Jantarowej oraz na północ od drogi krajowej S7, w granicach objętych ustaleniami niniejszego planu, ważność utraciły ustalenia uchwały nr 356/XLV/2014 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 6 listopada 2014 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla części terenu położonego przy ulicy Jantarowej i przy drodze krajowej nr 7;
- 2) Uchwała Nr 494/LXXII/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim dnia 26 października 2023 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu działki nr 204 w obrębie geodezyjnym Lubieszewo.

Wykres 9 Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w 2023 r.

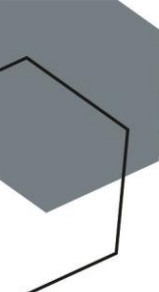
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych do GUS

Aktualnie Gmina proceduje sporządzenie:

- 1) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Nowy Dwór Gdański dla części terenu położonego na południe od ul. Warszawskiej, pomiędzy torami kolejowymi, a ul. Nasienną;
- 2) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowy Dwór Gdański dla terenu działek nr 180/3, 180/4, 186 i 363 położonych w obrębie geodezyjnym Kmiecin.

5.3 Gminny Program Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Jest to proces wieloletni, kompleksowy, zakładający włączenie społeczne, partnerstwo i wielopoziomowe zarządzanie oraz

adresowany jest tylko do obszarów znajdujących się w głębokim kryzysie. Kluczową płaszczyzną wyboru działań rewitalizacyjnych jest sfera społeczna, która następnie musi być przedmiotem koordynacji działań w tym i w innych obszarach: gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym.

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji, działania rewitalizacyjne mogą być prowadzone w obrębie wyznaczonego obszaru rewitalizacji. Podstawę prawną w tym zakresie stanowi uchwała nr 469/LXVIII/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 29 czerwca 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański.

Delimitację obszaru zdegradowanego przeprowadzono w roku 2023. Etap pierwszy dotyczył podziału Gminy Nowy Dwór Gdański na niepodzielne jednostki analityczne, stanowiące całość pod względem funkcjonalnym i społecznym. Takie działanie umożliwiło zebranie i przetworzenie, a w kolejnym kroku zagregowanie danych opisujących sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną.

Dokonując podziału obszaru wiejskiego Gminy Nowy Dwór Gdański na jednostki analityczne zdecydowano wykorzystać istniejący podział na sołectwa. Miasto natomiast podzielono na cztery mniejsze jednostki, które oparto m.in. o jeden z głównych ciągów komunikacyjnych jakim jest ul. Warszawska, tory kolejowe oraz naturalną granicę rzeki Tuga. W ten sposób powstały jednostki: „Nowy Dwór Gdański - Zachód”, „Nowy Dwór Gdański – Centrum”, „Nowy Dwór Gdański – Wschód” oraz „Nowy Dwór Gdański – Południe”.

W kolejnym kroku zebrano i obliczono dla tych jednostek wskaźniki opisujące sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną. Na ich podstawie wyznaczono wskaźniki syntetyczne, które posłużyły do określenia natężenia zjawisk kryzysowych dla każdej ze sfer.

Na podstawie przeprowadzonych analiz jako obszar rewitalizacji w Gminie Nowy Dwór Gdański wyznaczona została jednostka analityczna Nowy Dwór Gdański – Centrum, w której zdiagnozowano szczególne nagromadzenie negatywnych zjawisk w 4 z 5 badanych sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Problemy w sferze społecznej występowały w obszarach: bezrobocia, ubóstwa, osób ze szczególnymi potrzebami, kapitału społecznego i aktywności społecznej. Natomiast w sferze gospodarczej

problemy uwidoczniły się w obszarze aktywności gospodarczej. W sferze funkcjonalno-przestrzennej problemy zdiagnozowano w obszarze dostępności infrastruktury publicznej. Z kolei w sferze technicznej zjawiska kryzysowe występowały w obszarze stanu technicznego przestrzeni publicznej.

Kolejnym etapem będzie opracowanie projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2033, na który złożą się przedsięwzięcia z zakresu rozwoju usług społecznych oraz inwestycji, służących poprawie warunków życia mieszkańców obszaru zdegradowanego. Przed przyjęciem dokumentu przez Radę Gminy, projekt zostanie skonsultowany z szerokim gronem interesariuszy tak, aby w jak największym stopniu odpowiadać na potrzeby lokalnej społeczności.

Rysunek 3. Mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w Gminie Nowy Dwór Gdański

Źródło: Opracowanie własne.

6. Środowisko

Na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański obowiązuje Program Ochrony Środowiska Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2020–2023 z perspektywą na lata 2024–2027, który został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim Nr 165/XX/2020 w dniu 27 lutego 2020 r. Program określa cele ekologiczne, priorytety, harmonogram działań proekologicznych oraz źródła finansowania niezbędne do osiągnięcia postawionych założeń. W 2023 roku udzielono 10 dotacji celowych w zakresie wymiany kotłów opalanych węglem na kwotę 30 000,00 zł, co stanowiło łączną kwota wnioskowanych w ramach działań proekologicznych dotacji z budżetu Gminy Nowy Dwór Gdański. Wzdłuż ulic miasta wprowadzono zadrzewienia uzupełniające, a na terenie miasta i gminy wykonano zabiegi pielęgnacyjne istniejącego starodrzewia i pomników przyrody.

Wciąż niewystarczający jest poziom skanalizowania Gminy, szczególnie terenów wiejskich. Dlatego ważnym zadaniem jest dalsza rozbudowa systemów kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej, a także modernizacja istniejącej infrastruktury. W roku 2023 podpisana została umowa na zaprojektowanie i wybudowanie kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalniami ścieków w miejscowościach Wężowiec, Gozdawa Osada, Myszkowo w ramach inwestycji „Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków w miejscowościach Gminy Nowy Dwór Gdański, w których funkcjonowały państwowe przedsiębiorstwa gospodarki rolnej”. Istotne jest także kontynuowanie wsparcia finansowego mieszkańców w zakresie wymiany źródeł ogrzewania ze starych kotłów opalanych węglem i koksem, na źródła proekologiczne.

Tabela 4 Zestawienie udzielonych dotacji na zadania proekologiczne w latach 2019 – 2023

Rok	Wymiana źródeł ciepła Kwota [zł] / Ilość udzielonych dotacji	Bezpieczne usuwanie eternitowych pokryć dachowych Kwota [zł] / Ilość udzielonych dotacji	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków Kwota [zł] / Ilość udzielonych dotacji
2019	31.058,11 / 12	5.675,19 / 5	17.000,00 / 5
2020	0	2.532,88 / 7	0
2021	45.600,45 / 17	9.053,21 / 6	12.000,00 / 4
2022	14.400,00 / 5	5.720,00 / 2	0
2023	30.000,00 / 10	0	0

Źródło: Opracowanie własne.

Gmina Nowy Dwór Gdański uczestniczy w rządowym programie „Czyste Powietrze”, którego celem jest poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Narzędziem w osiągnięciu celu jest dofinansowanie przedsięwzięć realizowanych przez beneficjentów uprawnionych do podstawowego, podwyższonego i najwyższego poziomu dofinansowania.

Program skierowany jest do osób fizycznych, które są właścicielami lub współwłaścicielami budynków mieszkalnych jednorodzinnych lub wydzielonych w budynkach jednorodzinnych lokali mieszkalnych z wyodrębnioną księgą wieczystą, których dochód roczny nie przekracza kwoty 135 000 zł.

Program oferuje dofinansowanie wymiany starych i nieefektywnych źródeł ciepła zasilanych paliwem stałym na nowoczesne źródła ciepła, które spełniają najwyższe normy. Dofinansowanie można również pozyskać na przeprowadzenie niezbędnych prac termomodernizacyjnych budynku oraz na montaż odnawialnych źródeł energii (OZE): modernizacja instalacji wewnętrznych (centralnego ogrzewania i ciepłej wody użytkowej); ocieplenie przegród budowlanych; wymiana stolarki zewnętrznej; wentylacja mechaniczna z odzyskiem ciepła; mikroinstalacja fotowoltaiczna; audyt energetyczny/dokumentacja projektowa/ekspertyzy.

Wnioski składane są w formie elektronicznej za pośrednictwem generatora wniosków NFOŚiGW.

Gmina prowadzi punkt konsultacyjno-informacyjny znajdujący się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim.

Stan realizacji rządowego programu Czyste Powietrze nadzorowanego przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku w Gminie Nowy Dwór Gdański – stan na 31.12.2023:

- 1) Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie – 205;
- 2) Liczba zrealizowanych przedsięwzięć – 103;
- 3) Kwota wypłaconych dotacji 1 850 595,27 zł.

6.1. Gospodarowanie odpadami przez Gminę Nowy Dwór Gdański

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański od 1 lipca 2013 roku objęte zostały wszystkie nieruchomości zamieszkałe przez mieszkańców oraz nieruchomości mieszane.

W Gminie Nowy Dwór Gdański nie ma żadnych ograniczeń co do ilości odbieranych odpadów komunalnych od mieszkańców. Terminy odbioru odpadów określane są w rocznych harmonogramach odbioru udostępnianym mieszkańcom.

Wszystkie odebrane i zebrane w ramach systemu odpady komunalne przekazywane są zgodnie z umową IS.69.2013 z 01.07.2013 z późn.zm do zagospodarowania do Zakładu Utylizacji Odpadów Stałych Sp. z o.o. w Tczewie. Wykonawca odbioru odpadów od mieszkańców i transportu ich do Tczewa wyłaniany jest w drodze przetargu nieograniczonego.

Od roku 2019 usługa ta świadczona jest przez firmę KOMA Olsztyn. W 2023 roku w wyniku zamówienia publicznego przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą PZP, ponownie podpisano umowę z firmą KOMA. Obecna umowa obowiązuje do 31 grudnia 2024 roku. Rozliczanie finansowe z firmą odbierającą odpady uzależnione jest od ilości faktycznie odebranych odpadów od mieszkańców. Cena za odbiór 1 tony odpadów wynosi 527,04 zł brutto.

Również w roku 2023, zgodnie z Uchwałą Nr 234/XXIX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz stawki tej opłaty i ustalenia stawki opłaty za pojemnik, na terenie gminy Nowy Dwór Gdański metodą ustalenia opłaty była opłata od ilości zużytej wody z danej nieruchomości. Podstawę wyliczenia bieżącej opłaty stanowi średnia miesięczna ilość zużytej wody za rok poprzedni, na podstawie wskazań legalizowanego wodomierza.

W przypadku nieruchomości zamieszkałych, na których nie można ustalić ilości zużytej wody (brak opomiarowania, brak podłączenia do sieci wodociągowej, brak podlicznika na wodę bezpowrotnie zużytą, własne ujęcie) oraz nowych nieruchomości, przyjęto, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi naliczana będzie jako iloczyn osób zamieszkałych oraz przeciętnej normy zużycia wody na osobę. Na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański przyjęto 3 m³ wody na każdą zamieszkującą osobę wskazaną w deklaracji.

Mieszkańcy domków jednorodzinnych, którzy zadeklarowali kompostowanie bioodpadów w przydomowym kompostowniku, mogą skorzystać ze zwolnienia z części opłaty, które zostało ustalone na kwotę 0,18 zł za każdy zadeklarowany metr zużytej wody.

Tabela 5 Stawki opłat za zbiórkę odpadów w 2023 r.

L.p.	Od ilości zużytej wody na nieruchomości	Stawka
1.	1m ³ wody	9 zł
2.	1 m ³ wody	18 zł (stawka podwyższona w przypadku braku właściwej segregacji odpadów)

Źródło: Opracowanie własne.

Niezmiennie na terenie naszej gminy obowiązuje system mieszany (pojemnikowo-workowy) zbiórki odpadów komunalnych tj. odpady gromadzone są w workach i pojemnikach. Segregacja odpadów odbywa się z podziałem na frakcje: szkło, papier, tworzywa sztuczne i metale, bio-zielone oraz bio-kuchenne.

Funkcjonuje także Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, zlokalizowany w Nowym Dworze Gdańskim przy ul. Warszawskiej 22.

W 2023 roku w ramach gospodarowania odpadami przez gminę, odebrano i zebrano od mieszkańców łącznie 4575,263 Mg odpadów komunalnych, w tym 538,363 w PSZOK.

Tabela 6 Ilość odpadów zebranych od mieszkańców na przełomie 2019-2023 r. w podziale na podstawowe frakcje

Nazwa odpadu	ilości odebranych odpadów w Mg				
	2019	2020	2021	2022	2023
zmieszane	2767,740	2915,58	2975,40	3007,68	3118,74
Tworzywa sztuczne, metale	268,080	320	331,80	354	341,58
szkło	185,82	255,05	236,66	227,06	210,54
papier	93,16	114,66	117,30	95,92	100,54
gabaryty	53,94	139,38	155,54	131,967	129,98

elektro	16,208	39,8	13,101	12,24	32,943
BIO zielone i kuchenne	254,7	231,24	210,24	195,3	256,94

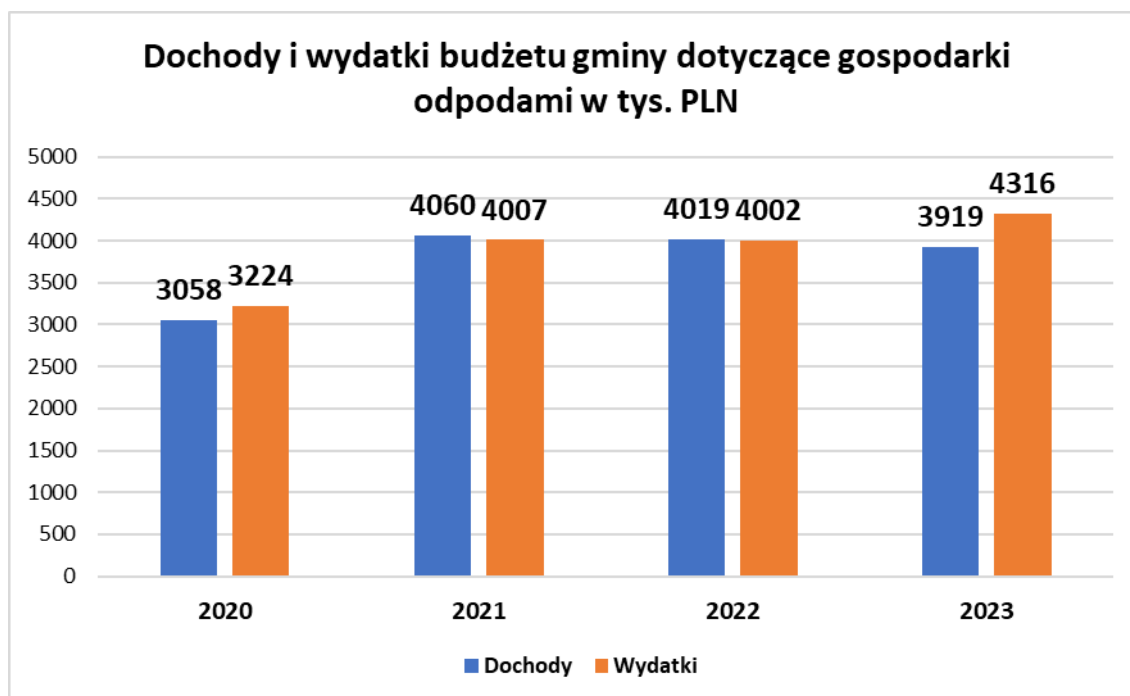
Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 7 Ceny usługi zagospodarowania odpadów na ZUOS na przełomie 2019 – 2023

Rodzaj odpadu	1 Stawki obowiązujące do 31.03.2019 (1 Mg) brutto	2 Stawki obowiązujące od 1.04.2019 (1 Mg) brutto	3 Stawki obowiązujące od 01.01.2020 (1 Mg) brutto	4 Stawki obowiązujące od 1.10.2020 (1 Mg) brutto	5 Stawki obowiązujące w 2021/22 r. (1 Mg) brutto	6 Stawki obowiązujące od 1.02.2023 (1 Mg) brutto
zmieszane	313,31	378,00	448,20	448,20	448,20	487,08
plastik	32,40	32,40	32,40	172,80	172,80	213,84
papier	1,00	1,00	1,00	108,00	108,00	124,20
szkło	32,40	32,40	32,40	86,40	86,40	129,60
bio zielone	43,20	113,40	178,20	194,40	194,40	366,12
gabaryty	293,87	388,80	918,00	972,00	972,00	972,00
elektro	32,40	32,40	32,40	594,00	594,00	594,00

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 10 Dochody i wydatki budżetu gminy dotyczące gospodarki odpadami w tys. PLN.

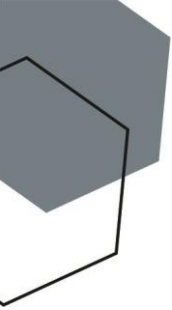

Źródło: Opracowanie własne.

W związku z utratą samobilansowania się systemu gospodarki odpadami komunalnymi, pod koniec 2023 roku Rada Miejska podjęła uchwałę nr 506/LXXIII/2023 z dnia 30 listopada 2023 roku (z późn. zm.) w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do kwoty 350.000,00 zł. Corocznie (do końca kwietnia za rok poprzedni) dokonywana jest analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Nowy Dwór Gdański, która umieszczana jest na BIP.

W roku 2023 r. Rada Miejska w Nowym Dworze Gdańskim podjęła następujące uchwały w zakresie gospodarowania odpadami:

- 1) Uchwała Nr 527/LXXV/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 28 grudnia 2023 r. zmieniająca uchwałę w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;
- 2) Uchwała Nr 506/LXXIII/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 30 listopada 2023 r. w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi;

-
- 3) Uchwała Nr 430/LXII/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 9 lutego 2023 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za odbieranie odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transport nieczystości ciekłych;
 - 4) Uchwała Nr 429/LXII/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 9 lutego 2023 r. zmieniającą uchwałę w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami oraz stawki tej opłaty i ustalenia stawki za pojemnik.

7. Inwestycje gminne i zadania modernizacyjne

W 2023 roku na przedsięwzięcia inwestycyjne i zadania modernizacyjne **wydatkowano 18 747 534,40 zł**, z czego 9 981 710,00 zł stanowiły środki zewnętrzne.

Gmina Nowy Dwór Gdański pozyskuje środki finansowe na przedsięwzięcia, dzięki którym miasto i tereny wiejskie z roku na rok stają się atrakcyjniejsze, bardziej nowoczesne, a przede wszystkim przyjazne dla mieszkańców.

Łączna kwota **pozyskanych** w 2023 roku środków zewnętrznych na realizację zadań wyniosła **27.711.840,02 zł**, w tym między innymi:

- 1) Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – 10 350 000,00 zł, w tym zadania:
 - a) Budowa Centrum Ratowniczo-Gaśniczego w Nowym Dworze Gdańskim – 6 950 000,00 zł,
 - b) Odnawialne źródło energii w Gminie Nowy Dwór Gdański – 950 000,00 zł,
 - c) Budowa infrastruktury społecznej na terenach popegeerowskich w Gminie Nowy Dwór Gdański – 2 450 000,00 zł;
- 2) Rządowy Program Ochrony Zabytków (w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład) – 1 246 752,02, w tym zadania:
 - a) Remont ołtarza w Kościele p.w. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny w Wiercinach – 180 500,00 zł,
 - b) Remont dachu wieży Kościoła p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny w Marzęcinie – 100 000,00 zł,
 - c) Remont pokrycia dachu Kościoła p.w. Św. Anny w Marynowach – 300 152,02 zł,
 - d) Konserwacja ołtarza głównego Kościoła p.w. Św. Mikołaja w Żelichowie – 475 000,00 zł,
 - e) Remont frontowej ściany wieży Kościoła p.w. Św. Elżbiety Węgierskiej w Lubieszewie – 191 100,00 zł;
- 3) Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg – 9 911 485,00 zł, w tym zadania:

- a) Budowa i przebudowa dróg gminnych w Nowym Dworze Gdańskim – ul. Makowa, Lawendowa i Fiołkowa – IV etap – 990 046,00 zł,
 - b) Przebudowa drogi gminnej w Nowym Dworze Gdańskim – ul. Kościuszki – 1 556 250,00 zł,
 - c) Remont chodników w Nowym Dworze Gdańskim – 420 000,00 zł,
 - d) Przebudowa i budowa przejść dla pieszych w Nowym Dworze Gdańskim – 288 689,00 zł,
 - e) Budowa i przebudowa dróg gminnych w Nowym Dworze Gdańskim – 6 656 500,00 zł;
- 4) Program Budowy Przyszkolnych Hal Sportowych na 100 lecie pierwszych występów reprezentacji Polski na igrzyskach olimpijskich - Olimpia Ministerstwa Sportu i Turystyki – zadanie: Budowa boiska wielofunkcyjnego w zadaszonej hali OLIMPIA przy Szkole Podstawowej nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim – 2 520 000,00 zł;
 - 5) Program Sportowa Polska Program Rozwoju Lokalnej Infrastruktury Sportowej Edycja 2023 - Budowa Skateparku w Nowym Dworze Gdańskim – 648 700,00 zł;
 - 6) Aktywne sołectwo – zadanie: Doposażenie placu rekreacyjnego w miejscowości Stobna – 20 000,00 zł;
 - 7) Fundusz Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Fundusz Sprawiedliwości w zakresie Przeciwdziałania przyczynom przestępczości dla jednostek sektora finansów publicznych – zadanie: Aktywne i bezpieczne KGW w Gminie Nowy Dwór Gdański – 12 000,00 zł.

W 2023 roku Gmina zrealizowała następujące inwestycje z dofinansowaniem środków zewnętrznych:

Tabela 8 Inwestycje w Gminie Nowy Dwór Gdański

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego dofinansowanego ze środków zewnętrznych	Wartość inwestycji ogółem [zł]	Dofinansowanie [zł]
1	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Kmiecina	1 861 346,26	629 759,69
2	Przebudowa i budowa 2 skrzyżowań dróg gminnych z drogą wojewódzką w Nowym Dworze Gdańskim	4 941 195,03	1 952 950,00
3	Budowa obiektu niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej w Nowym Dworze Gdańskim	153 474,33	101 808,00
4	Przebudowa drogi do gruntów rolnych w miejscowości Kępki	1 722 000,00	1 687 560,00

5	Poprawa dostępności usług publicznych świadczonych przez Gminę Nowy Dwór Gdański poprzez remont schodów wraz z wykonaniem podjazdu dla osób z ograniczeniami ruchowymi w Miejskim Przedszkolu nr 4 w Nowym Dworze Gdańskim	150 014,42	123 360,37
6	Budowa i przebudowa dróg gminnych w Nowym Dworze Gdańskim – ul. Makowa, Lawendowa i Fiołkowa – etap IV	1 973 819,13	990 046,00
7	Przebudowa i adaptacja budynku dawnej Szkoły Podstawowej w Wiercinach na Środowiskowy Dom Samopomocy	3 110 858,79	3 002 903,00
8	Zagospodarowanie placu na potrzeby mieszkańców	31 000,00	20 000,00
9	Modernizacja kotłowni i sieci ciepłowniczej w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kmiecinie	177 000,00	100 731,71
10	Przebudowa odcinka drogi do gruntów rolnych w miejscowości Orłówko	387 520,82	117 000,00
11	Przebudowa odcinka drogi do gruntów rolnych w miejscowości Orłowo	159 777,00	45 000,00
12	Przebudowa ul. Bałtyckiej i Stefana Żeromskiego w Nowym Dworze Gdańskim (w trakcie realizacji)	4 284 176,10	3 800 000,00
13	Przebudowa drogi gminnej w Nowym Dworze Gdańskim – ul. Kościuszki (w trakcie realizacji)	3 190 442,88	1 556,250,00
14	Przebudowa i budowa przejść dla pieszych w Nowym Dworze Gdańskim (w trakcie realizacji)	577 379,30	288 689,00
15	Remont chodników w Nowym Dworze Gdańskim (w trakcie realizacji)	1 115 880,08	420 000,00
16	Ogółem	6 454 776,09	1 687 560,00

Źródło: Opracowanie własne.

Oprócz inwestycji realizowanych przy współudziale środków zewnętrznych, Gmina wykonuje szereg przedsięwzięć finansowanych wyłącznie z własnego budżetu.

W 2023 roku zrealizowano m.in.:

- 1) Wymianę pompy przepompowni szamba przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Marzęcinie – 14.000,00 zł;
- 2) Dostawę i montaż urządzeń na plac zabaw w Nowym Dworze Gdańskim ul. Sikorskiego – 73 308,00 zł;
- 3) Modernizacja łazienek w Miejskim Przedszkolu nr 4 w Nowym Dworze Gdańskim – 99 982,16 zł;

- 4) Remont dachu na budynku szatni na Miejskich Obiektach Sportowych w Nowym Dworze Gdańskim – 149 850,56 zł;
- 5) Przebudowa ul. Zagonowej w Nowym Dworze Gdańskim – 517 218,11 zł;
- 6) Zakup 2 parkomatów do poboru opłat za parkowanie – 55 350,00 zł;
- 7) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Orliniec – 70 055,63 zł;
- 8) Przebudowa ul. Tczewskiej w Nowym Dworze Gdańskim – 145 140,00 zł;
- 9) Przebudowa chodnika przy ul. Tczewskiej w Nowym Dworze Gdańskim – 70 958,70zł;
- 10) Zachowanie płynności organizacji ruchu i przejezdności drogi w miejscowości Wierciny – 71 955,00 zł;
- 11) Przebudowa drogi nr 50 w miejscowości Kępki – 58 590,00 zł.

W 2024 roku Gmina planuje do wykonania/zakończenia następujące inwestycje:

- 1) Przebudowa drogi ul. Łąkowa w miejscowości Kmieciny;
- 2) Modernizacja oświetlenia wewnętrznego w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnym w Kmieciny;
- 3) Budowa boiska wielofunkcyjnego w zadanej hali OLIMPIA przy Szkole Podstawowej Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim;
- 4) Budowa skateparku w Nowym Dworze Gdańskim;
- 5) Budowa infrastruktury społecznej na terenach popegeerowskich w Gminie Nowy Dwór Gdański – budowa remizy OSP w Rakowiskach oraz budowa świetlicy wiejskiej w Orłowie;
- 6) Odnawialne źródła energii w Gminie Nowy Dwór Gdański – poprzez budowę odnawialnego źródła energii w budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w miejscowości Marzęcino;
- 7) Remont boiska piłkarskiego na obiekcie „ORLIK” w Nowym Dworze Gdańskim;
- 8) Przebudowa drogi do gruntów rolnych ul. Wałowa w miejscowości Marzęcino;
- 9) Budowa Centrum Ratowniczo-Gaśniczego w Nowym Dworze Gdańskim;
- 10) Przebudowa ul. Bałtyckiej i Stefana Żeromskiego w Nowym Dworze Gdańskim;
- 11) Przebudowa drogi gminnej w Nowym Dworze Gdańskim – ul. Kościuszki;
- 12) Przebudowa i budowa przejść dla pieszych w Nowym Dworze Gdańskim;
- 13) Remont chodników w Nowym Dworze Gdańskim;
- 14) Przebudowa ul. Chabrowej i Bocznej w Nowym Dworze Gdańskim;
- 15) Przebudowa ul. Łąkowej w Nowym Dworze Gdańskim;

- 16) Przebudowa ul. Przemysłowej w Nowym Dworze Gdańskim;
- 17) Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków w miejscowościach Gminy Nowy Dwór Gdański, w których funkcjonowały Państwowe Przedsiębiorstwa Gospodarki Rolnej.

7.1. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzeniu ścieków (art. 21 ust. 5) Rada Miejska w Nowym Dworze Gdańskim, na wniosek Centralnego Wodociągu Żuławskiego Sp. z o.o. Uchwałą Nr 281/XXXVI/2021 z dnia 27 maja 2021 r. w sprawie wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych na lata 2021-2024 (na okres od lipca 2021 do czerwca 2024) przyjęła wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych.

Plan przewiduje realizację zadań inwestycyjnych na lata 2021- 2024 na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański na łączną kwotę ok. 5 mln zł z udziałem środków własnych Centralnego Wodociągu Żuławskiego, dofinansowań zewnętrznych oraz środków Gminy w formie przejęcia udziałów w kapitale zakładowym spółki. Finansowanie z udziałem Gminy odbywa się głównie w układzie 50/50. Oznacza to, że 50% wartości planowanych inwestycji współfinansowanych jest przez Centralny Wodociąg Żuławski Spółka z.o.o., a pozostałe 50% przez Gminę Nowy Dwór Gdański.

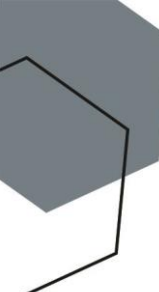
W 2023 r. zostały rozpoczęte lub zrealizowane zadania w oparciu o uchwalony Plan inwestycyjny na kwotę 202 223,00 zł, obejmujące:

- 1) Przebudowę sieci wodociągowej w ul. Żeromskiego w Nowym Dworze Gdańskim na kwotę 118 500,00 zł,
- 2) Przebudowę odcinka sieci wodociągowej w ulicy Kanałowej (dotyczyło budowy Ronda Osadników Żuławskich) na kwotę 83 723,00 zł.

Zgodnie z Uchwałą nr 403/LV/2022 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim został podjęty nowy Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urządzeń Kanalizacyjnych Miasta i Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2023-2025. Plan obejmuje:

1) Zadania modernizacyjne:

Przygotowanie dokumentacji: opracowanie projektu modernizacji oczyszczalni ścieków w Nowym Dworze Gdańskim wraz z zagospodarowaniem osadów: Całkowita kwota

inwestycji: 700 000,00 zł. Planowa realizacja w 2024 r. Środki własne: 100 000,00 zł. Środki zewnętrzne, w tym budżet Gminy 600 000,00 zł.

Realizacja: Remont pompowni P-2 przy ulicy Gdańskiej w Nowym Dworze Gdańskim w zakresie robót instalacyjnych w tym: Dostawa i montaż pomp P-2 wraz z armaturą, montaż zasuw. Całkowita kwota inwestycji z budżetu gminy: 110 000,00 zł. Zrealizowano w 2023 r.

2) Zadania rozwojowe:

Realizacja w oparciu o uchwalony plan inwestycyjny:

- a) budowa odcinka sieci kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej ul. Łąkowa-Jantarowa w Nowym Dworze Gdańskim (długość budowanej sieci 0,146 km grawitacyjna; 0,146 km tłoczna). Planowane zakończenie w 2024 roku. Całkowity koszt inwestycji: 800 000, 00 zł. Środki własne: 130 000, 00 zł. Środki zewnętrzne, w tym budżet Gminy: 670 000,00 zł;
- b) przebudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej ul. Iwaszkiewicza-Asnyka w Nowym Dworze Gdańskim (długość budowanej sieci 0,160 km grawitacyjna; 0,104 km tłoczna). Planowane zakończenie w 2025 roku. Całkowity koszt inwestycji: 670 000,00 zł Środki własne: 130 000,00 zł. Środki zewnętrzne, w tym budżet Gminy: 540 000,00 zł.

Łączne nakłady inwestycyjne w latach 2023 – 2025 wyniosą 2 300 000,00 zł.

8. Majątek komunalny

Do gminnego zasobu nieruchomości należą nieruchomości, które stanowią przedmiot własności gminy i nie zostały oddane w użytkowanie wieczyste oraz nieruchomości będące przedmiotem użytkowania wieczystego gminy.

Zasobem nieruchomości Gminy Nowy Dwór Gdański gospodaruje Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego. Gospodarowanie zasobem nieruchomości polega na: utrzymaniu istniejącego zasobu komunalnego, sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń nieruchomości, a także wyposażania ich w miarę możliwości budżetowych w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej.

Gminny zasób nieruchomości wykorzystywany jest zgodnie z wiążącymi organ wykonawczy ustaleniami i podlega ewidencji. Zarządzanie nieruchomościami komunalnymi i ich wykorzystywanie do realizacji zadań publicznych gminy opiera się na trzech modelach: poprzez zarządzanie bezpośrednio, pośrednio, w systemie zleceń. Głównymi kierunkami gospodarowania nieruchomościami jest udostępnianie i nabywanie.

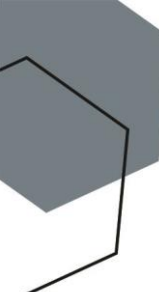
Na ogólną powierzchnię Miasta i Gminy wynoszącą 21 300 ha miasto zajmuje 506 ha, tereny wiejskie 20 794 ha.

Wartość majątku Gminy wynosi 294 575 844,67 zł.

Tabela 9 Łączna wartość majątku komunalnego Gminy Nowy Dwór Gdański.

I.p.	Rodzaj	Wartość brutto (PLN)
1.	Wartość gruntów	83 385 205,03
2.	Wartość majątku z grupy od 1 do 8	163 942 607,66
3.	Wartość obiektów oświatowych w trwałym zarządzie	27 543 786,34
4.	Inne prawa majątkowe	19 704 245,64
Ogółem		294 575 844,67

Źródło: Opracowanie własne.

Część majątku gminy została przekazana oświatowym jednostkom budżetowym w trwały zarząd. Trwały zarząd jest formą prawną władania nieruchomością stanowiącą własność Skarbu Państwa czy też jednostki samorządu terytorialnego przez jednostkę organizacyjną (np. szkoła). Jednostka organizacyjna ma prawo do korzystania z nieruchomości w celu prowadzenia działalności należącej do zakresu jej działania. Trwały zarząd ustanawia się na czas nieoznaczony lub na czas oznaczony.

Udziały gminy w spółkach wg stanu na 31.12.2022 r.:

- 1) "Szop" Spółka z o.o. z siedzibą w Nowym Dworze Gdańskim – 394 udziałów o wartości - 8 393 208,64 zł, co stanowi 100% kapitału zakładowego Spółki. Od 1 lipca 2022 r. spółka realizuje zadania gminy w zakresie dostarczania ciepła;
- 2) Centralny Wodociąg Żuławski Spółka z o.o. z siedzibą w Nowym Dworze Gdańskim – 15 029 udziałów o wartości – 8 311 037,00 zł, co stanowi 19,44 % kapitału zakładowego Spółki;
- 3) Społeczna Inicjatywa Mieszkaniowa KZN - Warmia i Mazury Sp. z o.o. – 60 000 udziałów o wartości nominalnej 3 000 000,00 zł, co stanowi 5,76 % kapitału zakładowego Spółki.

Ogółem wartość udziałów Gminy Nowy Dwór Gdański w ww. Spółkach wynosi:
19 704 245,64 zł.

8.1. Gospodarka mieszkaniowa.

Na mieszkaniowy zasób Gminy Nowy Dwór Gdański składa się ogółem 462 lokali:

- 1) 36 budynków mieszkalno-użytkowych – 157 lokali;
- 2) 18 budynków użytkowych - 22 lokale;
- 3) 268 niewyodrębnionych lokali mieszkalnych i użytkowych położonych w budynkach wspólnot mieszkaniowych;
- 4) 15 lokali w innych nieruchomościach stanowiących własność Gminy Nowy Dwór Gdański.

W ogólnej liczbie lokali mieszkalnych i użytkowych Gmina Nowy Dwór Gdański posiada 59 lokali socjalnych.

W mieszkaniowym zasobie gminy przeprowadzono w 2023 roku łącznie 136 prac awaryjno-remontowych na kwotę 225 963,73 zł, a na wydatki majątkowe przeznaczono 166 678,27 zł realizując 14 zadań inwestycyjnych.

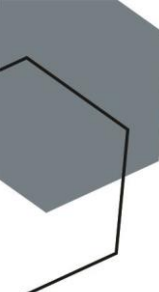
Przekazano 8 lokali mieszkalnych nowym najemcom oraz dokonano dziewięciu zamian pomiędzy lokatorami zajmującymi lokale w mieszkaniowym zasobie gminy.

Zaległości w czynszach za lokale mieszkalne i użytkowe bez odsetek na dzień 31 grudnia 2023 roku wynoszą 4 986 473,51 złotych, a nadpłaty 128 484,39 zł. Łączna wartość zaległości wraz z odsetkami i kosztami upomnień wynosi 9 826 273,23 zł.

W 2023 roku jednemu najemcy umorzono zaległości i odsetki w łącznej kwocie 11.114 zł, który skorzystał z Uchwały nr 344/XLI/2010, z ulgi w spłacie przeterminowanych płatności użytkowników lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nowy Dwór Gdański.

Dnia 31 grudnia 2021 roku Gmina wprowadziła Uchwałę nr 335/XLII/2021 w sprawie wprowadzenia „Programu Oddłużeniowego na lata 2022 – 2024” przy spłacie przeterminowanych płatności użytkowników lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nowy Dwór Gdański. Uchwała jest propozycją udzielenia pomocy osobom korzystającym z Gminnego Zasobu Mieszkaniowego, którzy z różnych przyczyn znaleźli się w sytuacji utrudniającej terminowe regulowanie zobowiązań pieniężnych związanych z zajmowaniem lokali. Według powyższej uchwały najemca spłaca jednorazowo 20% długu, spłaca w 24 ratach 50% długu, oddaje lokal Gminie i umarza się mu 100% długu lub spłaca 20% długu w ratach lub jednorazowo przy zamianie mieszkania na mniejsze, natomiast pozostała część zaległości zostanie umorzona po wywiązaniu się z warunków uchwały i porozumienia.

W celu skorzystania z wariantów powyższej uchwały złożono 42 wnioski: 30 osób na spłatę 20% zadłużenia, 5 osób na spłatę 50% zadłużenia oraz 4 osoby na spłatę 20% zadłużenia w ratach przy zamianie mieszkania na mniejsze oraz 3 osoby o umorzenie 100% zadłużenia wraz z oddaniem lokalu mieszkalnego Gminie. Dwa ostatnie wnioski o umorzenie 100% zaległości zostały rozpatrzone negatywnie z uwagi na nieprzekazanie lokalu w ustalonym terminie, a jeden pozytywnie, jednak były najemca nie wywiązał się z porozumienia. Dwa wnioski o spłatę 20% zadłużenia zostały rozpatrzone negatywnie, z uwagi na to, iż najemcy

ci brali udział w programie oddłużeniowym z 2015 roku, z którego się wywiązali spłacając część zadłużenia, a reszta długu została im umorzona. Jedna osoba nie podpisała porozumienia.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku jedna osoba, która zwróciła lokal Gminie zakończyła program spłacając 20% zaległości, 80% zadłużenia zostało umorzona, 11 osobom wypowiedziano porozumienie w sprawie spłaty przeterminowanych zaległości w związku z niedotrzymaniem jego warunków, tym samym wykreślono ich z programu oddłużeniowego.

Do komornika złożono ogólnie 182 wnioski egzekucyjne. W 2023 roku złożono 7 wniosków egzekucyjnych. Ze złożonych wniosków egzekucyjnych wpłynęło ogólnie 970.219,00 zł, z czego w 2023 roku wpłynęło 51.794,45 zł. Do sądu wysłano 252 pozwy, z czego w 2023 roku – 7 pozwów o zapłatę i jeden o eksmisję. Zgodnie z umową podpisaną w 2011 roku do Krajowego Rejestru Długów na koniec roku 2023 były prowadzone 203 sprawy.

Również w 2023 roku zadłużeni najemcy mogli korzystać z ulgi określonej w Zarządzeniu nr 225 Burmistrza Nowego Dworu Gdańskiego z dnia 16 lipca 2019 roku w sprawie umożliwienia spłaty przeterminowanych płatności z tytułu należności pieniężnych za użytkowanie lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nowy Dwór Gdański w formie świadczenia rzeczowego, czyli poprzez odpracowanie zadłużenia. Pełna informacja na stronie Gminy Nowy Dwór Gdański - <http://www.bip.miastonowydwor.pl/>.

W celu skorzystania z powyższej ulgi złożono 6 wniosków o odpracowanie, z czego 4 osoby wywiązały się z zawartych umów i odpracowały zaległości na łączną kwotę 42.478,99 zł., jedna osoba jeszcze odpracowuje i jednej osobie wypowiedziano umowę w sprawie spłaty przeterminowanych zaległości w formie rzeczowej w związku z niedotrzymaniem warunków w niej zawartych, tym samym wykreślono ją z Programu Oddłużeniowego.

Z powodu trudnej sytuacji finansowej najemcy opłacają czynsze za mieszkania z wielomiesięcznym opóźnieniem.

Zasady polityki czynszowej realizowane są w oparciu o obowiązujące akty prawne. Pełna informacja w tym zakresie znajduje się na stronie Gminy – <http://www.bip.miastonowydwor.pl/>

Tabela 10 Wykaz nieruchomości stanowiących mieszkaniowy zasób gminy

L.p.	Położenie budynku	Powierzchnia użytkowa (m ²)	Ilość lokali
Budynki mieszkalne stanowiące 100% własność gminy			
	Miasto i teren wiejski	6 872,94	157
Lokale mieszkalne w budynkach wspólnot mieszkaniowych			
	Miasto i teren wiejski	10 151,18	252
Lokale mieszkalne w budynkach częściowo wykupionych			
	Teren wiejski	666,86	15
Budynki użytkowe			
	Miasto i teren wiejski	4 884,05	22
Lokale użytkowe w budynkach mieszkalnych			
	Miasto i teren wiejski	1 186,02	16
	Razem	23 761,05	462
Garaże i pomieszczenia gospodarcze			
	Miasto i teren wiejski	1 761,15	129
Podsumowanie			
	Łącznie	25 522,20	x

Źródło: Opracowanie własne.

Ponadto nieuniknione jest podjęcie działań związanych z budową obiektów socjalnych przeznaczonych w celu przesiedlenia osób rażąco ignorujących obowiązek płacenia czynszu, dewastujących dotychczas zajmowane mieszkanie gminne, nieprzestrzegających porządku domowego, a także w celu wykonania sądowego wyroku eksmisyjnego.

Tabela 11 Obrót zasobem komunalnym w 2023 r.

Lp.	Znaczenie	Ilość (szt.)	ha	Wpływy (zł)	Wydatek (zł)
Sprzedaż nieruchomości					
1.	nieruchomości zabudowane i niezabudowane (w tym lokale)	6	-	187 893,00	-
Służebność przesyłu ustanowiona					
2.	jednorazowa służebność przesyłu (Energia, PSG, Orange) oraz gruntowa – osoby fizyczne	16	-	12 571,94	-
Nieodpłatne użytkowanie, użyczenie gruntu na cele rolnicze i nierolnicze					
3.	nieodpłatne użytkowanie	-	1,00	-	-

	użyczenie	-	0,0006	-	-
	Najem, dzierżawa				
4.	najem i dzierżawa	-	73,7015	2 912 608,14	-
	Użytkowanie wieczyste gruntów innych niż mieszkaniowe				
5.	grunt w użytkowaniu wieczystym gminy	-	7,0441	125 707,74	-
	Przekształcenie prawa użytkowania wieczystego gruntu w prawo własności				
6.	przekształcenie gruntu	-	-	81 187,46	-
	Oplata adiacencka				
7.	z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku jej podziału	7	-	28 411,20	-
	Wykup gruntów pod drogi gminne				
8.	grunt pod drogi gminne	-	-	-	81 686,25

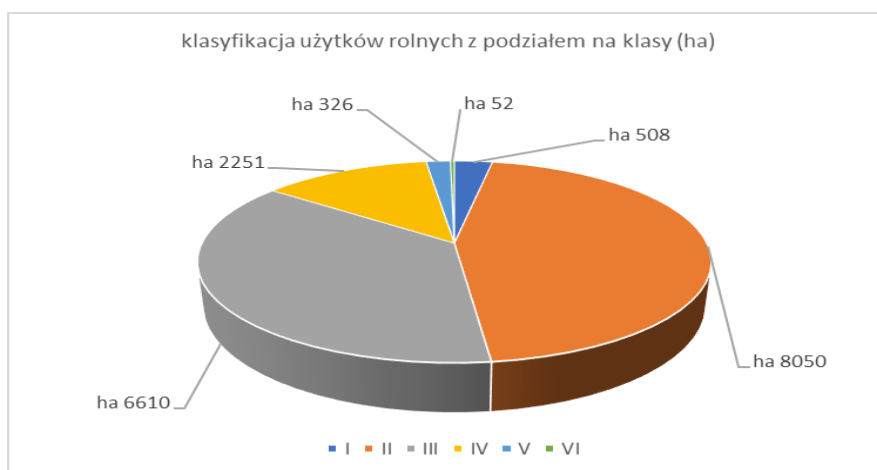
Źródło: Opracowanie własne.

9. Rolnictwo

Na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański bardzo ważną gałęzią gospodarki jest rolnictwo, w którym przeważa produkcja roślinna. Użytki rolne ogółem wynoszą 18 714,2386 ha i stanowią prawie 90% powierzchni gminy. Ponad 80% powierzchni użytków rolnych zajmują gleby klas II i III, co sprzyja osiągnięciu wysokiej wydajności w rolnictwie.

Podział na klasy użytków rolnych w gminie

Wykres 11 Klasyfikacja użytków rolnych z podziałem na klasy (ha)

Źródło: Opracowanie własne.

Zwrot podatku akcyzowego

Tabela 12 Rozliczenie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za 2023 r. (zadanie zlecone).

Lp.	Wyszczególnienie	I półrocze	II półrocze	Ogółem
1.	Ilość złożonych wniosków o zwrot podatku akcyzowego	252	176	-
2.	Ilość wydanych decyzji przyznających zwrot podatku akcyzowego	252	175	-
3.	Powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów rolnych (ha)	15 030,2028	11 738,6398	-
4.	Ilość litrów oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej wynikająca z dołączonych przez producentów rolnych do wniosków o zwrot podatku faktur VAT (L)	1 269 197,8200	484 105,5350	-

5.	Kwota dokonanego zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym (zł)	1 523 037,38	968 211,07	2 491 248,45
----	--	--------------	------------	--------------

Źródło: Opracowanie własne.

Melioracje w zasobach gminy – odmulono 1 380 mb rowów, oczyszczono 10 szt. przepustów, koszenie skarp i dna rowu 575 mb. Łączny koszt wykonanych prac melioracyjnych wyniósł – 32 975,94 zł.

10. Polityka społeczna

Działania Gminy w zakresie pomocy społecznej i pomocy rodzinie realizowane są przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej.

W 2023 roku wydatki na pomoc społeczną wyniosły **10.480.902,78 zł**, w tym adaptacja Środowiskowego Domu Samopomocy **3.110.858,79** wydatki z tytułu pomocy rodzinie wyniosły **10.493.657,10 zł**.

Działania dotyczyły przede wszystkim:

- 1) świadczeń rodzinnych – **8.954.782,42 zł**;
- 2) wspierania rodziny – **1.239.974,26 zł**, w tym piecza zastępcza – **975.644,35 zł**;
- 3) dodatków mieszkaniowych – **779.880,61 zł**;
- 4) zasiłków stałych – **480.583,45 zł**;
- 5) zasiłków okresowych, celowych i pomocy w naturze – **2.361.917,88 zł**;
- 6) utrzymania ośrodka pomocy społecznej – **1.811.443,61 zł**;
- 7) usług opiekuńczych – **672.615,94 zł**;
- 8) pomocy w zakresie dożywiania – **521.676,30 zł**;
- 9) pobytu w domach pomocy społecznej – **1.993.639,32 zł**.

Wydatki w zakresie pomocy społecznej i rodziny są jedne z największych w budżecie Gminy. Wydatki te stanowią 21,40% wydatków ogółem i 26,46% wydatków bieżących. Zdecydowana większość wydatków to zadania zlecone z budżetu państwa.

Tabela 13 Liczba osób i rodzin objętych pomocą w latach 2020-2023

Liczba osób i rodzin objętych pomocą	2020	2021	2022	2023
liczba rodzin	346	308	300	377
liczba osób w rodzinach	669	586	591	694

Źródło: Opracowanie własne.

Stałą całodobową opiekę zapewnia się mieszkańcom gminy – kierując do domów pomocy społecznej osoby przewlekle chore, osoby z zaburzeniami psychicznymi. W ostatnich latach nastąpił wzrost utrzymania tych osób, co przedstawia poniższa tabela.

Tabela 14 Liczba osób i koszt utrzymania mieszkańców naszej gminy w Domach Pomocy Społecznej w latach 2020-2023.

Domy Pomocy Społecznej	2020	2021	2022	2023
Średnioroczna liczba osób przebywających w DPS	45	47	44	40
Ogólny koszt dopłaty gminy do osób umieszczonych w DPS	1 369 456,82	1 567 947,42	1 687 429,28	1.993 639,32
Średni miesięczny koszt dopłaty gminy do osoby umieszczonej w DPS	2 536,03	2 780,49	3 195,89	4.153,42
Odpłatność za pobyt w DPS	52 608,00	29 422,71	33 754,93	97.574,55

Źródło: Opracowanie własne.

W roku 2023 usługami opiekuńczymi, świadczonymi przez opiekunów osób starszych, objęto 72 osoby – w różnym okresie i wymiarze. Udzielono 8.379 świadczeń (godzin usług), a wydatki Gminy z tego tytułu wyniosły 672.615,94 zł. Należy zaznaczyć, że obserwuje się wzrost w zakresie liczby osób objętych tą formą pomocy oraz wzrost kosztów realizowanego zadania.

Tabela 15 Liczba osób i koszt usług opiekuńczych w latach 2020-2023.

Usługi opiekuńcze	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych / liczba godzin usług opiekuńczych	91 os. /9.540 godz.	66 os. /8.860 godz.	63 os. /7.602 godz.	72 os. /8.379 godz.
Koszt wynagrodzenia opiekunek wraz z dojazdem do podopiecznych	552.462,79	587.594,83	592.664,34	672.615,94
Uzyskane dochody z tytułu usług opiekuńczych	79.301,93	74.384,70	84.779,90	125.327,78

Źródło: Opracowanie własne.

W 2023 roku w pieczy zastępczej przebywało 72 dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodziny naturalnej. W porównaniu do 2022 r. liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej zmalała. Miesięczny koszt dopłaty gminy do dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej ma tendencję wzrostową.

Tabela 16 Liczba dzieci i koszt utrzymania ich w pieczy zastępczej w latach 2020-2023.

Piecznia zastępcza	2020	2021	2022	2023
Średnioroczna liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej	61	71	75	72

Ogólny koszt dopłaty gminy do dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	540 625,41	662 184,21	779 931,55	975 644,35
Średni miesięczny koszt dopłaty gminy do dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	738,56	777,21	866,59	1.129,22

Źródło: Opracowanie własne.

10.1. Gminny program wspierania rodziny na lata 2022 – 2024

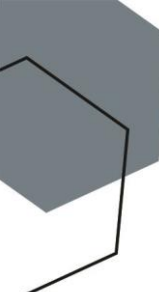
Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 skierowany jest głównie do rodzin dysfunkcyjnych, jednakże wsparciem objęte zostaną także rodziny, które na skutek różnych sytuacji życiowych, znalazły się w sytuacji wymagającej udzielenia pomocy przez placówki i instytucje, prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny.

Celem głównym Programu było wsparcie rodzin zagrożonych i przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Działania realizowane na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie są podejmowane przez gminę w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym. Podstawą prawną działania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego w Nowym Dworze Gdańskim (dalej zwanym: Zespołem Interdyscyplinarnym) jest:

- 1) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz.U. z 2021 r. poz.1249);
- 2) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 2268);
- 3) Uchwała Nr 262/XXXI/2017 Rady Miejskiej z dnia 30 marca 2017 roku w sprawie określenia trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania;
- 4) Uchwała nr 391/LIV/2022 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 29 września 2022 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy na rok 2023.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego działającego przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim do dnia 12.07.2023 r. wchodziło 15 przedstawicieli różnych instytucji i podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W związku z nowelizacją Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy Domowej wystąpiła konieczność powołania nowego składu Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej. Zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 13.07.2023 r. nr 474/LXIX/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Nowym Dworze Gdańskim oraz zarządzeniem Burmistrza Nowego Dworu Gdańskiego z dnia 19.09.2023 został powołany skład nowego zespołu liczący 19 osób.

Zadania zespołu Interdyscyplinarnego mają charakter zapobiegawczy i mają na celu zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie poprzez działania poprzedzające akt przemocy, a nie tylko następujące po stwierdzeniu występowania przemocy. W 2023 r. odbyło się 9 spotkań członków Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2023 roku funkcjonowało łącznie 55 grup roboczych /diagnostyczno-pomocowych, również tych powołanych w latach poprzednich. W roku 2023 do Zespołu Interdyscyplinarnego przekazano 55 formularzy „Niebieska Karta – A”, z tego 15 formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentowało kolejne zdarzenia stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur NK w 8 rodzinach.

Podmiotem wszczynającym procedurę NK w zdecydowanej większości przypadków była Policja – 36 formularzy, 16 procedur NK wszczęli pracownicy socjalni Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, natomiast 2 procedury założyli pracownicy Oświaty oraz 1 procedurę założył przedstawiciel Ochrony Zdrowia. Do realizacji wszczętych procedur NK Zespół Interdyscyplinarny powołał 55 grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych, które spotykały się 147 razy w celu ustalenia planu pomocy dla rodzin wymagających wsparcia i pomocy. W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny zdecydował o zakończeniu realizacji procedury NK w 35 przypadkach, w tym w 27 z uwagi na ustanie przemocy, a w 8 z uwagi na brak zasadności podejmowania działań. Liczba rodzin, w których toczyły się procedury NK na dzień 31.12.2023 r. wyniosła 41.

10.2. Środowiskowy Dom Samopomocy

W odpowiedzi na zmieniające się grupy społeczne oraz pojawiające się nowe problemy społeczne, Gmina Nowy Dwór Gdański podjęła decyzję o utworzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy. Jest to inicjatywa mająca na celu zapewnienie nowych form usług na

rzecz społeczeństwa oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami, które napotykały trudności w codziennym funkcjonowaniu.

Środowiskowy Dom Samopomocy mieści się w miejscowości Wierciny 12 na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański. Jest to budynek wydzielony i przystosowany do potrzeb osób, którym udzielana jest pomoc. Jego głównym celem jest świadczenie wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami intelektualnymi oraz innymi przewlekłymi zaburzeniami psychicznymi, umożliwiając im rozwój umiejętności niezbędnych do samodzielnego, aktywnego życia.

Dom przeznaczony jest do obsługi co najmniej 20 osób, ale nie więcej niż 35 osób. Wśród uczestników znajdują się osoby z niepełnosprawnością intelektualną oraz inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych. Dla co najmniej 5 osób, ale nie więcej niż 10 osób, zdiagnozowanych ze spektrum autyzmu lub ze sprzężonymi niepełnosprawnościami, dom będzie stanowił miejsce wsparcia i nauki.

W ramach działalności Środowiskowego Domu Samopomocy planowane są różnorodne zajęcia, takie jak zajęcia świetlicowe, zajęcia grupowe z wykorzystaniem metod terapeutycznych oraz indywidualne zajęcia dostosowane do potrzeb uczestników. Dostępne będą również pracownie, art. kulinarna, umiejętności życia codziennego, artystyczno-plastyczna i rękodzielniczo, które będą służyć rozwijaniu umiejętności i zainteresowań uczestników.

10.3. Działania skierowane do seniorów

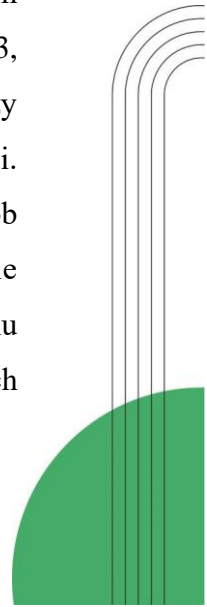
Usługi opiekuńcze udzielane są osobom wymagającym tej formy wsparcia. Realizowane są w miejscu zamieszkania osób chorych wymagających pomocy osób innych, w wymiarze zgodnym z oczekiwaniami tych osób oraz ich indywidualnymi potrzebami związanymi z ograniczeniem wykonywania podstawowych czynności życiowych. Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Odpłatność ponoszona przez chorych za zrealizowaną jedną godzinę usługi opiekuńczej ustalana była w oparciu o przeprowadzany wywiad środowiskowy na podstawie którego określana została wysokość dochodu osoby samotnie gospodarującej jak i również osoby prowadzącej wspólne gospodarstwo domowe.

W 2023 roku koszt jednej godziny usługi opiekuńczej nad chorym w domu wyniósł 28,00 zł. Usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania chorego objętych zostało 72 osoby. Opiekę nad chorymi w domu sprawowało 10 opiekunek zatrudnionych w Miejsko Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim.

W 2023 roku Gmina Nowy Dwór Gdański kontynuowała realizację programu „Opieka 75+” obejmując wsparciem w formie usług opiekuńczych 16 świadczeniobiorców. Program „Opieka 75+” jest pomocny we wzmocnieniu Gminy w realizacji usług opiekuńczych, ponieważ umożliwił finansowe wsparcie Gminy w ich realizowaniu. Dla wielu osób starszych jedynym wsparciem w codziennym życiu jest pomoc opiekuna. Zwiększenie dostępności tych usług spowodowało wsparcie i pomoc adekwatną do potrzeb i możliwości wynikających z wieku oraz stanu zdrowia w ramach usług opiekuńczych. Jednocześnie program pozwolił na poprawę jakości życia osób w wieku 75 lat i więcej. Na realizację programu „Opieka 75+” – edycja 2023 Gmina Nowy Dwór Gdański otrzymała dotację do realizacji zadania w kwocie 34.720,00 zł.

W 2023 roku Gmina Nowy Dwór Gdański kontynuowała realizację programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej – edycja 2023 r.” Program miał na celu art.: umożliwić skorzystanie przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym, ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia; przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności art. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych. W ramach programu objęto wsparciem 28 osób niepełnosprawnych. Na realizację programu Gmina Nowy Dwór Gdański otrzymała dotację w kwocie 294.222,00 zł. Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy w Nowym Dworze Gdańskim w 2023 roku realizował Program Rządowy „Opieka Wytchnieniowa”- edycja 2023, w związku ze zgłoszeniami osób potrzebujących wsparcia w zakresie pomocy przy sprawowaniu opieki nad osobami z orzeczoną znaczną stopniem niepełnosprawności. Opieka wytchnieniowa ma za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych

powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. W ramach programu objęto wsparciem 13 osób, zgłaszających potrzebę wsparcia w zakresie pomocy przy sprawowaniu opieki nad osobami z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności. Na realizację powyższego programu Gmina Nowy Dwór Gdański otrzymała dotację w kwocie 120.057,00 zł.

10.4. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

Gmina Nowy Dwór Gdański na mocy ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uchwala gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określający obszary, w jakich podejmowane są działania.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wpisuje się w cele i zadania przyjęte do realizacji w ramach Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Nowy Dwór Gdański oraz założenia określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gmina realizuje zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii przy współpracy z instytucjami z terenu Gminy Nowy Dwór Gdański.

Uchwałą 511/LXXIII/2023 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 30 listopada 2023 r. został przyjęty Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2024-2025. Środki finansowe na realizację programu pochodziły z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Nadrzędnym celem programu było zapobieganie powstawaniu nowych i rozwiązywanie istniejących problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, używaniem narkotyków i innych zachowań oraz zwiększenie skuteczności oddziaływań w zakresie profilaktyki problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym na terenie gminy Nowy Dwór Gdański poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i wiadomości mieszkańców.

Gmina w celu realizacji Programu w roku 2023 wydatkowała środki w wysokości **471 829,85 zł**, w tym w podziale na:

- 1) przeciwdziałanie alkoholizmowi kwotę: 380.151,89;
- 2) przeciwdziałanie narkomanii kwotę: 91.677,96.

10.5. Pomoc Ukrainie

W ramach zadania zleconego wypłacamy środki pieniężne osobom, które zakwaterowały u siebie osoby z Ukrainy. Na to zadanie w 2023 r. przeznaczono **450 246,00 zł** z budżetu państwa.

Tabela 17 Wypłacone świadczenia ustawy pomocowej Ukrainie w 2022-2023 r.

Wypłacone świadczenia z art. 13 ustawy pomocowej	
Rok	Łączna kwota wypłacona wnioskodawcom
2022	729 544,00
2023	450 246,00
Ogółem	1 179 790,00

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach zadania zleconego gmina wydatkowała środki na pomoc Ukrainie w roku 2023 r. łącznie **678 817,34 zł**. Poniżej tabela przedstawia poszczególne zadania.

Tabela 18 Wydatkowane środki na pomoc Ukrainie w 2023 r.

Nazwa zadania	Kwota
Wpłata świadczeń pieniężnych na podstawie art. 13 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy (...)	450 246,00
Wsparcie w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy	90 508,80
Świadczenia rodzinne wraz z kosztami obsługi	82 090,65
Bezpłatna pomoc psychologiczna	44 714,47
Zasiłki stałe i okresowe	8 100,00
Jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę i obsługa zadania	2 748,00
Nadanie numeru PESEL na wniosek w związku z konfliktem na Ukrainie, potwierdzenie tożsamości	409,42
Ogółem	678 817,34 zł

Źródło: Opracowanie własne.

11. Oświata, kultura i sport

11.1. Oświata w gminie

Gmina Nowy Dwór Gdański odgrywa kluczową rolę jako organ prowadzący dla następujących placówek oświatowych:

- 1) Szkoły Podstawowej Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim z oddziałami przedszkolnymi;
- 2) Szkoły Podstawowej Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim;
- 3) Szkoły Podstawowej w Lubieszewie o strukturze organizacyjnej klas I-III w Lubieszewie i punkt przedszkolny w Marynowych;
- 4) Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Marzęcinie – w skład zespołu wchodzi: przedszkole i szkoła podstawowa;
- 5) Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Kmiecinie – w skład zespołu wchodzi: przedszkole i szkoła podstawowa;
- 6) Miejskiego Przedszkola Nr 4 w Nowym Dworze Gdańskim.

Na terenie miasta działają również cztery placówki niepubliczne wychowania przedszkolnego, zapewniając dodatkowe miejsca dla dzieci korzystających z edukacji przedszkolnej:

- 1) Przedszkole Niepubliczne „Calineczka”;
- 2) Przedszkole Niepubliczne Nr 1;
- 3) Przedszkole Niepubliczne „Wesołe Smerfiki”;
- 4) Niepubliczne Przedszkole Bajkowa Akademia.

Od 1 września 2023 r. z edukacji przedszkolnej korzysta 620 dzieci (387 w samorządowych przedszkolach, punktach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz 233 w przedszkolach niepublicznych). Gmina zapewnia miejsca w oddziałach wychowania przedszkolnego dla dzieci zgłoszonych podczas rekrutacji, co umożliwia dostęp do edukacji przedszkolnej dla jak największej liczby dzieci.

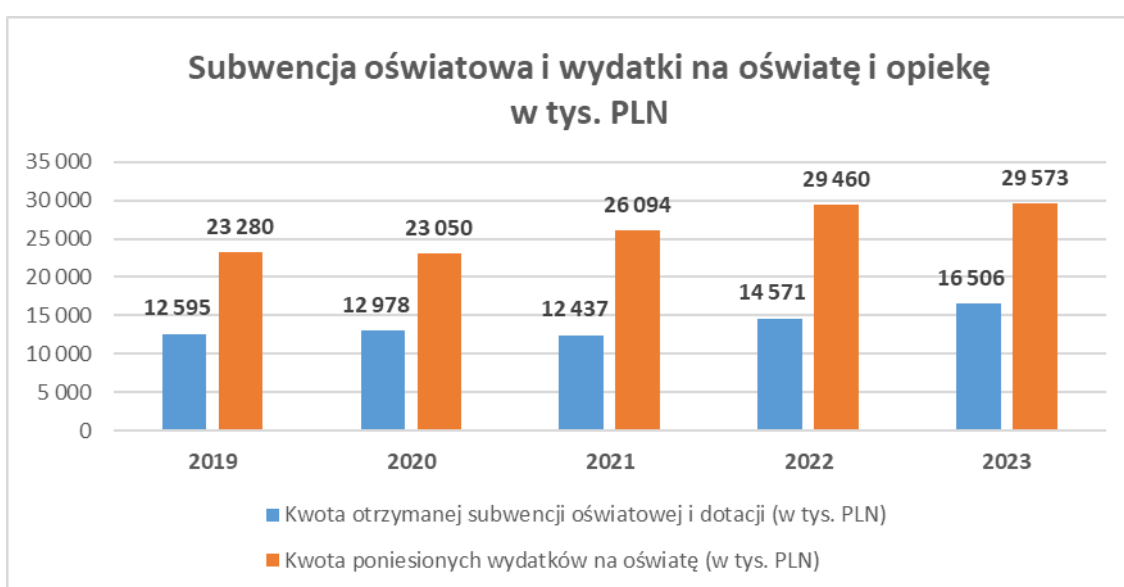
Subwencja oświatowa

Tabela 19 Kwota otrzymanej subwencji oświatowej i poniesionych wydatków na oświatę

L.p.	Rok	Kwota otrzymanej subwencji oświatowej i dotacji (w tys. PLN)	Kwota poniesionych wydatków na oświatę (w tys. PLN)
1.	2019	12 595	23 280
2.	2020	12 978	23 050
3.	2021	12 437	26 094
4.	2022	14 571	29 460
5.	2023	16 506	29 573

Źródło: Opracowanie własne.

Wykres 12 Subwencja oświatowa i wydatki na edukację i opiekę w tys. PLN.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 20 Liczba uczniów w placówkach oświatowych na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański wg stanu na dzień 30 września 2023 roku.

Nazwa placówki	Przedszkole	Szkoła Podstawowa
Szkoła Podstawowa Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim	41	592
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim	0	415
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Kmiecinie	70	128
Zespół Szkolno-Przedszkolny w Marzęcinie	40	111

Szkoła Podstawowa w Lubieszewie wraz z Punktem Przedszkolnym w Marynowach	35	37
Miejskie Przedszkole Nr 4 w Nowym Dworze Gdańskim	201	0
Niepubliczne Przedszkole Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim	74	0
Niepubliczne Przedszkole Wesołe Smerfiki w Nowym Dworze Gdańskim	56	0
Niepubliczne Przedszkole Calineczka w Nowym Dworze Gdańskim	97	0
Niepubliczne Przedszkole Bajkowa Akademia	6	0
RAZEM	620	1283

Źródło: Opracowanie własne.

Liczba uczniów szkół podstawowych w 2023 roku wynosiła 1.283, z tego w mieście 1.007, na terenach wiejskich 276.

W publicznych placówkach oświatowych w roku szkolnym 2023/2024 pracuje 180 nauczycieli (184,531 etatów) oraz 83 pracowników administracji i obsługi (76,875 etatów).

Tabela 21 Ilość uczniów przypadająca na jednego nauczyciela i na jednego pracownika administracji i obsługi.

Placówka/rok	2021/2022		2022/2023		2023/2024	
	l. uczniów na 1 n-la	l. uczniów na 1 AiO	l. uczniów na 1 n-la	l. uczniów na 1 AiO	l. uczniów na 1 n-la	l. uczniów na 1 AiO
Szkoła Podstawowa Nr 1	10,79	27,88	9,47	29,12	9,87	28,45
Szkoła Podstawowa Nr 2	11,15	39,55	9,63	41,24	9,23	39,52
ZSP Marzęcino	6,88	13,77	6,86	15,15	6,92	14,55
ZSP Kmiecin	6,08	17,75	6,93	20,49	7,66	16,67
SP w Lubieszewie	6,63	10,43	8,45	12,24	7,64	11,29
SP w Wiercinach	-	-	-	-	-	-
Miejskie Przedszkole Nr 4	12,5	12,5	11,82	13,93	10,97	12,97
Ogółem	9,36	21,31	8,96	23,31	9,05	21,72

Źródło: Opracowanie własne.

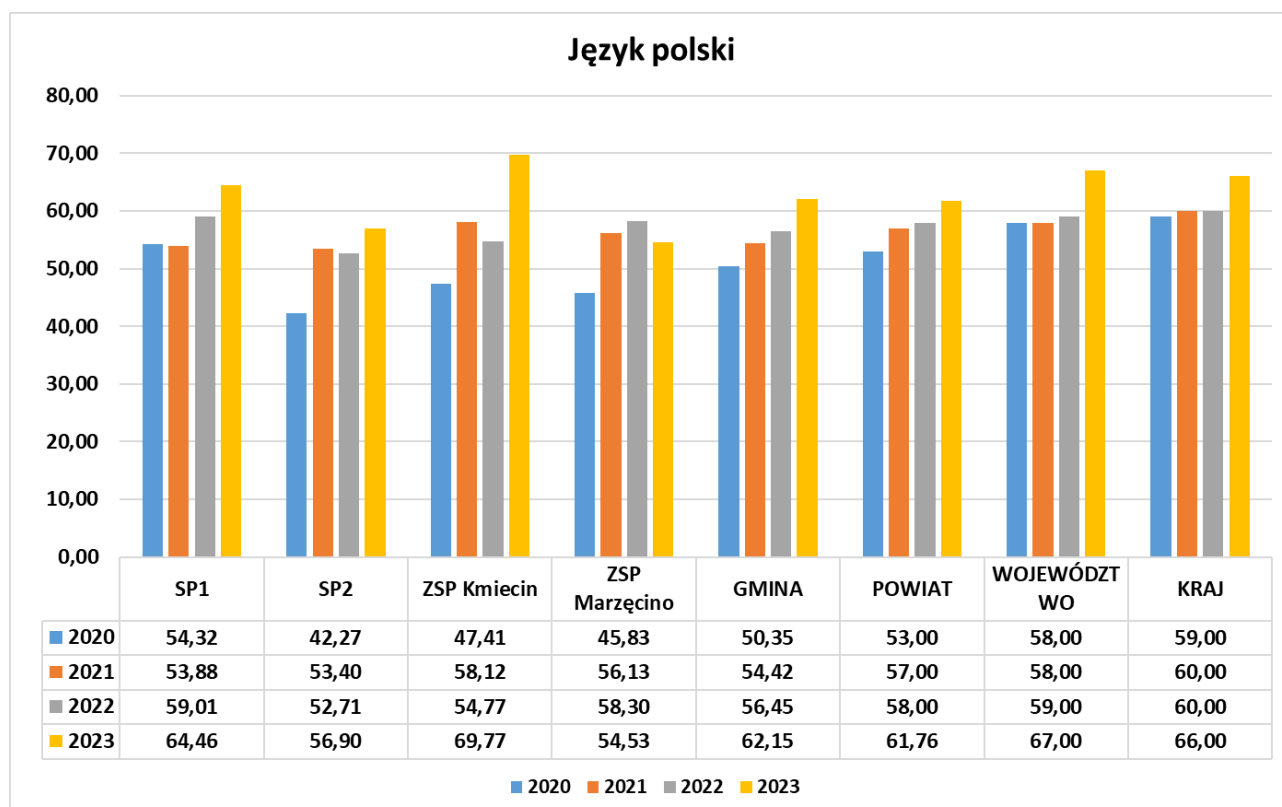
Tabela 22 Wydatki szkół w latach 2019-2023 (w tys. PLN).

Placówka/rok	2019	2020	2021	2022	2023
Szkoła Podstawowa Nr 1	6 035	6 296	7 082	7 706	8 532
Szkoła Podstawowa Nr 2	3 962	4 050	4 311	4 606	5 034
ZSP Marzęcino	2 657	2 689	2 954	3 030	3 253
ZSP Kmiecin	2 803	2 928	3 119	3 274	3 531
SP w Lubieszewie	1 847	1 168	1 266	1 400	1 552
SP w Wiercinach	750	538	359	-	-
Ogółem	18 054	17 669	19 091	20 016	21 902

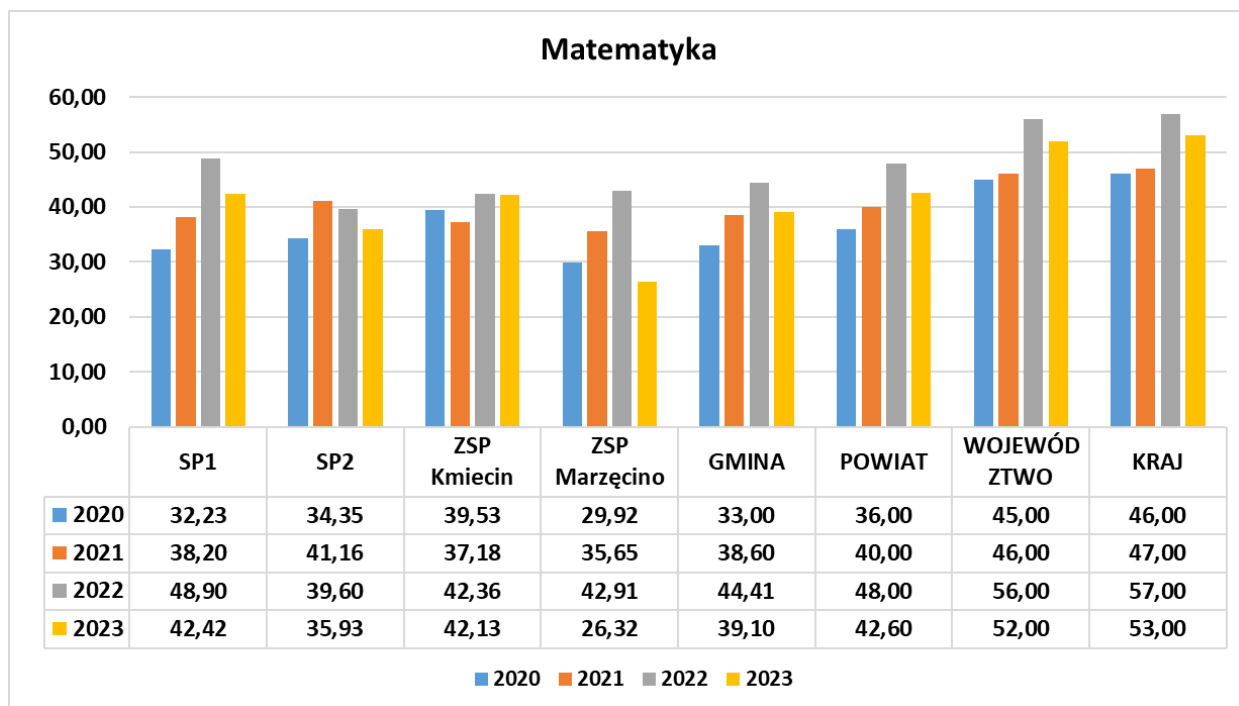
Źródło: Opracowanie własne.

Na wychowanie przedszkolne gmina w 2023 r. poniosła wydatki w wysokości 9.280 tys. zł – w tym przedszkola publiczne i niepubliczne, punkty i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych (przedszkole publiczne 2.591 tys. zł, dotacje dla przedszkoli niepublicznych 3.600 tys. zł, dotacje dla innych gmin 69 tys. zł). Ponadto na dowozy uczniów do placówek – 788 tys. zł, pozostała działalność – 622 tys. zł.

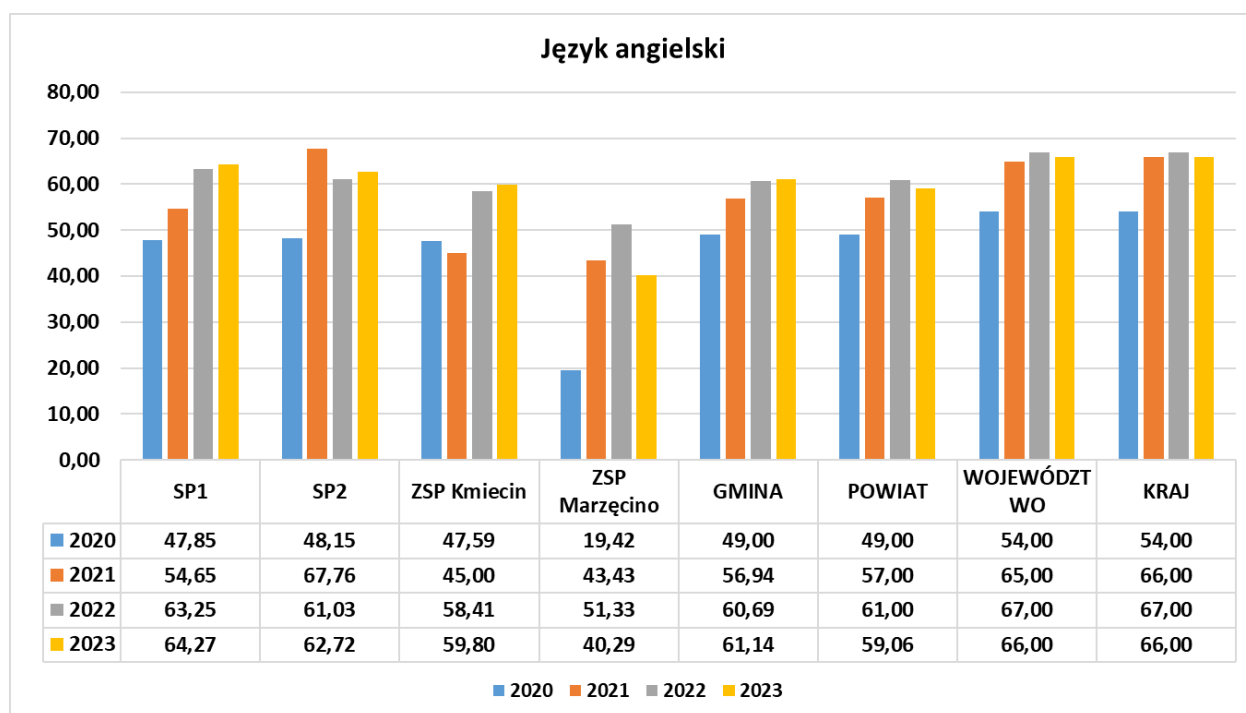
Wykres 13 Wyniki egzaminów ósmoklasistów na terenie gminy w latach 2020-2023

Źródło: Opracowanie własne.

Źródło: Opracowanie własne.

Źródło: Opracowanie własne.

Wyniki ze sprawdzianu ósmoklasistów w ostatnich czterech latach wzrosły, ale nadal gmina nie osiąga wyników powyżej średniej wojewódzkiej ani krajowej, wskazują na potrzebę dalszych działań w obszarze edukacji. Poprawa wyników ze sprawdzianu ósmoklasistów wymaga systemowego podejścia oraz zaangażowania wszystkich zainteresowanych stron, w tym nauczycieli, uczniów, rodziców oraz władz gminnych i szkolnych.

11.2. Kultura

Gmina Nowy Dwór Gdański dba o rozwój życia kulturalnego poprzez wsparcie dwóch samorządowych instytucji kultury oraz utrzymanie istotnego obiektu historycznego. Poniżej przedstawiamy informacje dotyczące tych instytucji oraz nakładów finansowych przeznaczonych na działalność kulturalną w 2023 roku:

1) Żuławski Ośrodek Kultury (ŻOK)

Lokalizacja: ul. Sikorskiego 21, Nowy Dwór Gdański

Dotacja z budżetu gminy: **1 411 462,69 zł** (w tym dotacje celowe: 286 462,69 zł)

ŻOK pełni kluczową rolę w organizowaniu wydarzeń kulturalnych, kursów, warsztatów i wystaw, zapewniając mieszkańcom różnorodne formy aktywności kulturalnej.

2) Publiczna Biblioteka Miasta i Gminy

Lokalizacja: ul. Sikorskiego 23, Nowy Dwór Gdański

Dotacja z budżetu gminy: **690 000,00 zł**

Biblioteka stanowi ważne źródło wiedzy i kultury dla społeczności, oferując dostęp do bogatej kolekcji książek, czasopism, multimediiów oraz organizując liczne spotkania, warsztaty i czytelnicze wydarzenia.

3) Żuławski Park Historyczny

Lokalizacja: ul. Kopernika 17, Nowy Dwór Gdański

Utrzymanie obiektu: Stowarzyszenie Miłośników Nowego Dworu Gdańskiego – Klub Nowodworski. Wsparcie finansowe: **222 028,36 zł.**

Park Historyczny to miejsce, które przybliży historię i kulturę regionu, przyciągając turystów i mieszkańców zainteresowanych dziedzictwem lokalnym.

Nakłady na Działalność Kulturalną w 2023 roku: **2 323 491,05 zł.**

Gmina przeznaczona znaczące środki na organizację różnorodnych wydarzeń kulturalnych, promując tym samym rozwój kulturalny społeczności i umacniając tożsamość lokalną.

11.3. Sport

Gmina Nowy Dwór Gdański aktywnie wspiera rozwój sportu dzieci i młodzieży oraz organizuje liczne wydarzenia sportowe i zajęcia pozalekcyjne. Poniżej przedstawiamy informacje dotyczące działań podejmowanych przez gminę w tej dziedzinie oraz środki przeznaczone na sport w 2023 roku:

1) Wsparcie Dla Sportu Dzieci i Młodzieży:

- a) organizacja zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży, umożliwiając im aktywny tryb życia i rozwój sportowy od najmłodszych lat;
- b) realizowane są również masowe imprezy sportowe, takie jak Kampania Rowerowy Maj, wyścig rowerowy dla dzieci i młodzieży Tuga Tour oraz zawody lekkoatletyczne „Biegam z Burmistrzem”.

2) Zarządzanie Obiektami Sportowymi: Gmina zarządza Miejskimi Obiektami Sportowymi w Nowym Dworze Gdańskim przy ul. Warszawskiej oraz obiektami sportowymi na terenach wiejskich, zapewniając mieszkańcom dostęp do infrastruktury sportowej. Systematycznie inwestuje się w rozwój sekcji młodzieżowych i szkół, dostarczając niezbędny sprzęt sportowy.

Całkowity nakład na sport: **1.091.976,96 zł** (bez wynagrodzeń pracowników Miejskich Obiektów Sportowych). Gmina dedykuje znaczące środki na rozwój sportu, co pozwala na organizację wydarzeń sportowych, utrzymanie infrastruktury sportowej oraz wsparcie sekcji młodzieżowych i szkół w zakresie sprzętu sportowego.

Działania podejmowane przez gminę w obszarze sportu mają istotne znaczenie dla zdrowia i rozwoju fizycznego oraz społecznego dzieci i młodzieży. Poprzez inwestycje w infrastrukturę oraz organizację wydarzeń sportowych, gmina wspiera aktywny tryb życia mieszkańców i promuje wartości związane z regularną aktywnością fizyczną.

12. Aktywność obywatelska

12.1. Wieloletni i roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Gmina Nowy Dwór Gdański aktywnie angażuje się w współpracę z organizacjami pozarządowymi (OPZ) w celu realizacji zadań publicznych o charakterze pożytku publicznego. Poniżej przedstawiamy informacje dotyczące działań podejmowanych przez gminę w zakresie współpracy z OPZ oraz środków przeznaczonych na ten cel w 2023 roku:

Wieloletni Program Współpracy (2022-2026)

Uchwałą Nr 318/XXIX/2021 Rady Miejskiej przyjęto Wieloletni Program Współpracy Gminy z OPZ na lata 2022-2026. W wyniku ogłoszonych konkursów ofert na wsparcie zadań publicznych wyłoniono operatora Żuławskiego Parku Historycznego na okres 2022-2026.

Roczny Program Współpracy

Każdego roku gmina uchwała Roczny Program Współpracy z OPZ na podstawie ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie.

Konkursy Ofert na Zadania Publiczne (2023)

W 2023 roku ogłoszono 2 otwarte konkursy ofert na realizację zadań publicznych o charakterze pożytku publicznego oraz 1 konkurs na organizację czasu wolnego dzieci i młodzieży podczas wakacji. Łączna kwota przeznaczona na realizację zadań publicznych przez OPZ wyniosła **653 000,00 zł**.

Podział kwot na poszczególne obszary:

- 1) ochronę i promocję zdrowia – 4.000, 00 zł,
- 2) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych – 10.000,00 zł,
- 3) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym – 25.000,00 zł,
- 4) kulturę, sztukę, ochronę dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – 152.000,00 zł,
- 5) wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej – 370.000,00 zł,
- 6) ekologię i ochronę zwierząt oraz ochronę dziedzictwa przyrodniczego – 10.000,00 zł,
- 7) turystykę i krajoznawstwo – 2.000,00 zł,

- 8) działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami – 25.000,00 zł,
- 9) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej – 15.000,00 zł,
- 10) naukę, szkolnictwo wyższe, edukację, oświatę i wychowanie – 20.000,00 zł,
- 11) działalność na rzecz na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami – 25.000,00 zł,
- 12) podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej – 15.000,00 zł,
- 13) naukę, szkolnictwo wyższe, edukację, oświatę i wychowanie – 20.000,00 zł,
- 14) działalność na rzecz dzieci i młodzieży w tym wypoczynku dzieci i młodzieży – LATO 2022 – 20.000,00 zł.

W wyniku ogłoszonych konkursów ofert zawarto 24 umowy na łączną kwotę **203 920,00 zł**. W ramach zawartych umów wieloletnich na realizację zadań w 2023 r. przekazano kwotę **437 000,00 zł**.

Po odliczeniu dokonanych przez organizacje zwrotów dotacji, na realizację zadań zawartych w rocznym programie współpracy, w 2023 roku łącznie wydatkowano **634 490,00 zł**.

Współpraca z organizacjami pozarządowymi stanowi istotny element polityki społecznej gminy, umożliwiając skuteczną realizację zadań publicznych oraz wsparcie różnorodnych inicjatyw społecznych i kulturalnych na terenie Nowego Dworu Gdańskiego.

12.2. Fundusz sołecki

W ramach aktywizacji społeczności wiejskiej na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański funkcjonuje system wsparcia inicjatyw społecznych, zwany funduszem sołeckim. Realizowane przy jego udziale zadania mają na celu poprawę życia mieszkańców terenów wiejskich oraz wpisują się w strategię rozwoju gminy. W 2023 r. wydatkowano na realizację funduszu sołeckiego kwotę 618.281,40 zł oraz dodatkowo 332.346,35 zł, z tego gmina otrzymała zwrot z budżetu państwa w wysokości 135.436,37 zł. Największe pozycje wydatkowe stanowią bieżące utrzymanie i remonty dróg, budowa nowych punktów świetlnych oraz funkcjonowanie świetlic, terenów zielonych i placów zabaw.

13. Bezpieczeństwo obywateli

13.1. Podstawy funkcjonowania Straży Miejskiej

Straż Miejska w Nowym Dworze Gdańskim powołana została Zarządzeniem Nr 3/92 Burmistrza Miasta i Gminy Nowy Dwór Gdański z dnia 27 stycznia 1992 roku i funkcjonuje od 1 lutego 1992 r. Obecnie stan etatowy wynosi: 2 strażników patrolu interwencyjnego i komendant w wymiarze ½ etatu, który jest jednocześnie w wymiarze ½ etatu zatrudniony na stanowisku inspektora ds. zarządzania kryzysowego.

Od 22 lipca 2014 roku obowiązuje porozumienie pomiędzy Komendantem Powiatowym Policji i Burmistrzem Nowego Dworu Gdańskiego o współpracy Komendy Powiatowej Policji ze Strażą Miejską w Nowym Dworze Gdańskim. Jedną z form realizacji porozumienia są wspólne służby i patrole z policjantami.

Działalność Straży Miejskiej

Działalność Straży Miejskiej ma na celu zwiększenie ładu i porządku na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański poprzez prowadzenie działalności prewencyjnej rozumianej jako patrolowanie ulic i osiedli mieszkaniowych oraz miejsc szczególnie narażonych na wybryki chuligańskie, eliminowanie osób nietrzeźwych, osób spożywających alkohol w miejscach publicznych oraz egzekwowanie przepisów gminnych. Ponadto głównym zadaniem straży jest ochrona infrastruktury komunalnej, estetyki, czystości i porządku w miejscach publicznych.

W 2023 roku do siedziby Straży Miejskiej wpłynęło 306 telefonicznych zgłoszeń od mieszkańców gminy i osób czasowo przebywających na terenie gminy. W większości były to zgłoszenia dotyczące ochrony środowiska i gospodarki odpadami, zgłoszenia dotyczące porządku w ruchu drogowym oraz zgłoszenia dotyczące zwierząt (brak nadzoru nad zwierzęciem, niewłaściwe utrzymywanie zwierząt, porzucone oraz padłe zwierzęta).

Tabela 23 Struktura zgłoszeń od mieszkańców w latach 2021-2023

Zgłoszenia dotyczące	2021	2022	2023
ochrony środowiska i gospodarki odpadami	88	101	71
zagrożeń w ruchu drogowym	60	64	70
zagrożeń życia i zdrowia	42	32	35
zwierząt	44	69	58

zakłócenia porządku publicznego i spokoju	16	25	40
awarii technicznych	4	15	8
zagrożeń pożarowych (katastrofy)	1	0	0
pozostałe zgłoszenia	37	46	24

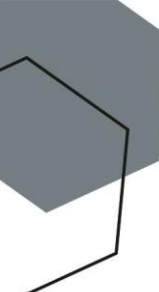
Źródło: Opracowanie własne.

W 2023 roku funkcjonariusze Straży Miejskiej podjęli ogółem 734 interwencje, ujawniając 360 wykroczeń, udzielając 335 pouczeń i nakładając 24 mandaty karne na łączną kwotę 2 400 zł oraz sporządzili 1 wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego. Najwięcej ujawnionych wykroczeń dotyczyło: nieprzestrzegania przepisów ruchu drogowego – 128 wykroczeń, nieprzestrzegania przepisów ustawy o odpadach oraz o utrzymaniu czystości i porządku w gminach – 81 wykroczeń oraz bezpieczeństwu osób i mienia – (m.in. biegających luzem psach) – 33 wykroczenia. W efekcie ujawnionych wykroczeń na sprawców czynów zabronionych nałożono 24 mandaty karne na łączną kwotę 2 400 zł. Najwięcej mandatów nałożono za nieprzestrzeganie przepisów ruchu drogowego oraz ustawy o odpadach.

Tabela 24 Struktura ujawnionych wykroczeń.

Rodzaje wykroczeń	Pouczenia	Mandaty karne	Razem	% ujawnionych wykroczeń
przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji	121	7	128	29
ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi	49	4	53	17
ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach	66	1	67	4
przeciwko urządzeniom użytku publicznego	26	2	28	8
przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	33	3	36	13
ustawa o odpadach	15	5	20	21
przeciwko porządkowi, spokojowi i obyczajności publicznej	7	0	7	0
ustawa o ochronie zwierząt	9	1	10	4
pozostałe	9	1	10	4

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach swoich działań prewencyjnych Straż Miejska ściśle współpracuje z instytucjami i służbami statutowo zajmującymi się bezpieczeństwem porządkiem publicznym – oprócz Policji – są to także m.in. MGOPS, Powiatowy Lekarz Weterynarii a także zarządcy nieruchomości i referaty Urzędu Miejskiego. W ramach współpracy z tymi podmiotami strażnicy powiadomili lub przekazali według właściwości do realizacji 181 spraw.

W okresie jesienno-zimowym strażnicy kontrolowali ogrody działkowe i miejsca, gdzie mogą przebywać osoby bezdomne narażone na wychłodzenie. Ujawnionym w trakcie kontroli osobom udzielana była pomoc i – w porozumieniu z MGOPS – osoby te zostały odwiezione do ośrodków dla osób bezdomnych.

W 2023 roku strażnicy przeprowadzili 63 kontrole posesji w celu weryfikacji źródeł i sposobu ogrzewania.

13.2. Ochotnicze Straże Pożarne

Gmina Nowy Dwór Gdański aktywnie angażuje się w zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez działalność ratowniczo-gaśniczą prowadzoną przez 8 jednostek OSP z terenu gminy, w tym trzy jednostki są w Krajowym Systemie Gaśniczo-Ratowniczym. Zadaniem Gminy jest utrzymanie bieżącej gotowości operacyjnej jednostek.

W 2023 r. łączne wydatki gminy na działalność ratowniczo-gaśniczą wyniosły **786.100,54 zł**.

Środki budżetowe przeznaczone na zakup paliwa, opału, sprzętu i ubrań strażackich (89 774,46 zł), remonty, naprawy pojazdów, sprzętów oraz remiz strażackich (15 945,53 zł), utrzymanie obiektów (woda, opał, energia elektryczna) – 59 326,98 zł, badania lekarskie, usługi kominiarskie, badania techniczne pojazdów, przeglądy, szkolenia strażaków ochotników (42 581,01 zł), ubezpieczenia samochodów, sprzętów i strażaków ochotników od następstw nieszczęśliwych wypadków związanych z realizacją zadań na rzecz obrony przeciwpożarowej (27 127,00 zł). Ponadto wypłacono ekwiwalenty za udział w akcjach ratowniczych lub w szkoleniach (94 152,80 zł). W ramach pomocy dla jednostek OSP udzielono dotacji podmiotowych dla: OSP Nowy Dwór Gdański (na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Karosacja podnośnika OSP oraz zakup defibrylatora) w łącznej kwocie 377 545,00 zł i OSP Marynowy (zakup defibrylatora) w kwocie 1 380,00 zł.

Gmina udziela także wsparcia finansowego Komendzie Powiatowej Policji oraz Komendom Wojewódzkiej i Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej, wspierając działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom.

14. Działalność zewnętrzna gminy

14.1. Porozumienia międzygminne

Gmina Nowy Dwór Gdański aktywnie współpracuje z innymi samorządami i podmiotami na rzecz wspólnego rozwoju Żuław oraz całego regionu.

W 2023 roku zakończone zostały poniższe projekty partnerskie:

- 1) „Pomorskie Szlaki Kajakowe - Kajakiem przez Żuławę”, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekt był realizowany razem z gminami: Stare Pole, Miłoradz, Nowy Staw, Stegna oraz Miasto Malbork. W ramach przedsięwzięcia wykonano 5 przystani kajakowych: w Kępkach, Żelichowie, Osłonce oraz w Nowym Dworze Gdańskim przy bulwarze na Tudze na wysokości ŻOKu i Urzędu Miejskiego. Wartość projektu wyniosła łącznie 4.637.994,07 zł, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 3.582.502,19 zł, w tym wartość projektu w zakresie Gminy Nowy Dwór Gdański: 1.186.127,90 zł, dofinansowanie 1.186.127,90 zł. Realizacja projektu została zakończona;
- 2) „Pomorskie Trasy Rowerowe - Rowerem przez Żuławę” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekt jest został zrealizowany przez naszą gminę w partnerstwie z gminami: Stegna, Ostaszewo, Lichnowy oraz Powiatem Nowodworskim. W ramach przedsięwzięcia do użytku oddane zostało 32 km nowych dróg rowerowych oraz dwa miejsca postojowe: w Nowym Dworze Gdańskim przy ul. Portowej oraz w Solnicy. Wykonano także oznakowanie na całej trasie, która stała się częścią międzynarodowego szlaku rowerowego EuroVelo 10. Wartość projektu wyniosła łącznie 16.787.633,13 zł, w tym dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w kwocie 9.848.952,14 zł, w tym wartość projektu w zakresie Gminy Nowy Dwór Gdański: 4.408.289,74 zł, dofinansowanie 2.647.605,11 zł. Realizacja projektu została zakończona.

14.2. **Udział w stowarzyszeniach**

Gmina Nowy Dwór Gdański jest członkiem 9 stowarzyszeń zrzeszających Jednostki Samorządu Terytorialnego:

Stowarzyszenie Żuławy – zrzesza 21 samorządów z terenu Żuław z Województwa Pomorskiego i Warmińsko-Mazurskiego. Stowarzyszenie stanowi platformę wymiany wiedzy i doświadczeń samorządowców. Organizacja upowszechnia tradycje i dziedzictwo Żuław, wspiera Koła Gospodyń Wiejskich. Realizuje także promocję produktu turystycznego Pętla Żuławska w mediach społecznościowych, poprzez stronę internetową www.petlazulawska.pl, na imprezach targowych oraz bezpośrednio na przystaniach i podczas lokalnych imprez związanych z turystyką wodną. W roku 2023 samorzady skupione wokół Stowarzyszenia Żuławy zrealizowały projekt Centrum Wsparcia Doradczego Plus, w ramach którego z pomocą Doradców Związku Miast Polskich powstała Strategia Rozwoju Partnerstwa Międzywojewódzkiego Obszar Funkcjonalny Żuławy.

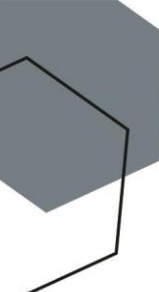
Strategia wyznacza główne cele partnerstwa:

Cel przekrojowy: Żuławy to obszar dysponujący infrastrukturą, która wzmocni warunki do bezpiecznego zamieszkania i prowadzenia działalności gospodarczej w kontekście możliwych skutków procesu zmian klimatycznych.

Cel szczegółowy 1 KONKURENCYJNA GOSPODARKA - Żuławy to obszar konkurencyjnej i zrównoważonej gospodarki opartej o nowoczesne technologie i wysokiej jakości edukację będącej podstawą ekonomicznego rozwoju mieszkańców, firm oraz samorządów lokalnych.

Cel szczegółowy 2 SILNA I ZINTEGROWANA SPOŁECZNOŚĆ - Żuławy to atrakcyjne miejsce zamieszkania tworzące możliwości rozwoju osobistego, aktywności zawodowej, oferujące wysoką jakość usług publicznych i nowoczesną infrastrukturę.

Cel szczegółowy 3 CZYSTE ŚRODOWISKO I FUNKCJONALNA PRZESTRZEŃ - Żuławy to obszar wysokiej jakości środowiska naturalnego o wysokiej odporności na zmiany klimatyczne oraz dążący do autonomii energetycznej.

Cel szczegółowy 4 SKUTECZNA WSPÓŁPRACA - Żuławy to obszar wyjątkowej, sprawnej współpracy między samorządowej i międzysektorowej będącej platformą działań prorozwojowych oddziałujących na cały obszar Partnerstwa.

W ramach Strategii opracowane zostały przedsięwzięcia zintegrowane mające znaczący wpływ na całe terytorium partnerstwa. Samorząd Województwa Pomorskiego wspiera projekty zgłoszone przez partnerów z naszego województwa poprzez preferencje punktowe w otwartych konkursach w ramach naborów wniosków dofinansowanych z Programu Funduszu Europejskie dla Pomorza na lata 2021-2027. Zadeklarowana kwota dofinansowania wszystkich zgłoszonych projektów to prawie 30 mln zł. 15 września 2023 roku w Nowym Dworze Gdańskim podpisano Zintegrowane Porozumienie Terytorialne (ZPT) określające zasady wsparcia Partnerstwa Obszar Funkcjonalny Żuławy przez Samorząd Województwa Pomorskiego. Gmina Nowy Dwór Gdański zgłosiła do porozumienia projekty z trzech obszarów o łącznej kwocie dofinansowania 9.882.100,00 zł, w tym:

- 1) mobilność miejska - budowa dróg rowerowych,
- 2) gospodarki obiegu zamkniętego - budowa PSZOK,
- 3) adaptacja do zmian klimatu - utworzenie parków kieszonkowych i ogrodów deszczowych z zagospodarowaniem wód opadowych z ulic miasta.

Stowarzyszenie Rybacka Grupa Działania – Rybacka Brać Mierzei – zrzesza gminy: Nowy Dwór Gdański, Pruszcz Gdański, Krynica Morska, Sztutowo, Stegna, Ostaszewo i Cedry Wielkie. Członkami stowarzyszenia są samorządy, przedsiębiorcy, rybacy, spółdzielnie rybackie i organizacje pozarządowe. Organizacja realizuje założenia zawarte w Lokalnej Strategii Rozwoju i przyznaje środki na realizację operacji finansowanych z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach Programu Operacyjnego Rybactwo i Morze na lata 2014-2020. Obecnie trwają prace nad realizacją kolejnej perspektywy finansowej.

Stowarzyszenie Żuławska Lokalna Grupa Działania – zrzesza 10 gmin z powiatu nowodworskiego oraz malborskiego. Realizuje Strategię Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014 – 2020. Wdrażanie strategii odbywa się poprzez wsparcie realizacji operacji objętych Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich. Za pośrednictwem Żuławskiej Lokalnej Grupy Działania mieszkańcy gminy od kilku lat mogą starać się

o dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz na rozwój działalności gospodarczej. ŻŁGD opracuje strategię działania na kolejny okres programowania do 2027 roku.

Obszar Metropolitalny Gdańsk- Gdynia-Sopot – zrzesza 59 samorządów, zamieszkałych przez blisko 1,5 mln mieszkańców. Realizuje między innymi inicjatywę wspólnej grupy zakupowej, dzięki której Gmina Nowy Dwór Gdański zaopatruje się w usługi takie jak: kompleksowa dostawa energii elektrycznej, dostawa oleju opałowego i świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym.

Do 2022 roku Gmina Nowy Dwór Gdański nie należała do tzw. trzonu metropolii, czyli samorządów, które uczestniczyły w mechanizmie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT), pozwalającym korzystanie ze specjalnie wydzielonej na ww. mechanizm puli środków z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020 w procedurach bez konkursowych. Po latach starań ze strony Burmistrza Nowego Dworu Gdańskiego, 12 września 2022 r. Rada OMGGS podjęła decyzję o przyłączeniu Gminy Nowy Dwór Gdański do mechanizmu ZIT.

W związku rozpoczęciem nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej OMGGS przystąpiło do realizacji pakietu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w ramach programu Fundusze Europejskie dla Pomorza (FEP) na lata 2021-2027, w którym od 2022 roku uczestniczy także Gmina Nowy Dwór Gdański.

Dzięki temu nasza Gmina uzyskała możliwość pozyskania środków zewnętrznych w trybie bez konkursowym. W ramach ZIT Gmina wstępnie zgłosiła chęć realizacji przedsięwzięć w obszarach: efektywność energetyczna, infrastruktura społeczna oraz usługi społeczne.

W ramach efektywności energetycznej zgłoszone do realizacja została kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej: Żuławskiego Ośrodka Kultury, Żuławskiego Parku Historycznego, świetlicy w Lubieszewie, świetlicy wiejskiej w miejscowości Marynowy, budynku przy ul. Konopnickiej. Wartość dofinansowania tego zadania to 7 584 256,00 zł.

W ramach usług społecznych zgłoszony został projekt zakładający:

- 1) organizację usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych z wyłączeniem usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 2) organizację usług społecznych dla dzieci i młodzieży (w tym na terenach wiejskich),

- 3) organizację usług wsparcia dziennego seniorów (w tym na terenach wiejskich),
- 4) adaptację na potrzeby realizacji usług społecznych w budynku świetlicy środowiskowej w Solnicy, budynku przy ul. Konopnickiej 19 oraz budynku wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego przy Placu Wolności 20. Łączna wartość dofinansowania tego przedsięwzięcia wynosi 2 300 000,00 zł.

Związek Gmin Pomorskich – zrzesza 97 gmin wiejskich, miejsko–wiejskich i miejskich z Województwa Pomorskiego. Organizuje szkolenia i konferencje dla samorządowców i pracowników Urzędu, opracowuje stanowiska w sprawie ważnych aktów prawnych. Poprzez swoje działania Związek Gmin Pomorskich wspiera rozwój lokalny, promuje dobre praktyki w zarządzaniu jednostkami samorządowymi oraz reprezentuje interesy swoich członków na szczeblu regionalnym i krajowym.

Stowarzyszenie Cittaslow – stanowi mocny fundament dla 36 miast i 1 gminy wiejskiej, które razem realizują ideę Slow City. Głównym celem tego zrzeszenia jest nie tylko poprawa jakości życia mieszkańców, ale również propagowanie kultury dobrego życia. Poprzez swoje działania prospołeczne i prośrodowiskowe, stowarzyszenie dba o zachowanie niepowtarzalnego charakteru każdego z tych miejsc, opierając się na wartościach zrównoważonego rozwoju i harmonii z otoczeniem. Idea Cittaslow pełni istotną rolę w tworzeniu bardziej harmonijnych, zrównoważonych i przyjaznych dla mieszkańców miejsc, zachęcając do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnych oraz wspierając rozwój lokalnej kultury, gospodarki i dziedzictwa.

Polska Unia Aktywności Mobilnej - organizacja promująca i rozpowszechniająca aktywność z użyciem pojazdów niskoemisyjnych. Działalność Polskiej Unii Aktywności Mobilnej jest nie tylko kluczowa dla ochrony środowiska, ale również wspiera poprawę zdrowia i jakości życia społeczeństwa poprzez promowanie aktywności fizycznej i ekologicznego transportu. Jako organizacja proekologiczna, PUMA przyczynia się do budowy bardziej zrównoważonego społeczeństwa i lepszego środowiska dla przyszłych pokoleń.

Stowarzyszenie Samorządów na rzecz Nadwiślańskiego Korytarza Transportowego – zostało założone przez cztery samorzady: Nowy Dwór Gdański, Nowy Staw, Miasto Malbork i Sztum. Celem stowarzyszenia jest dążenie do nadania drodze krajowej nr 55, która łączy i przebiega przez zrzeszone samorzady, wyższej rangi korytarza transportowego, który łączy się z przekopem Mierzei, dalej wzdłuż Wisły, aż do Stolna. Głównym celem stowarzyszenia

jest zabieganie o przebudowę, modernizację i remonty już istniejącej drogi krajowej nr 55. Poprzez inwestycje w infrastrukturę drogową oraz wyposażenie w nowe rozwiązania techniczne, stowarzyszenie dąży do poprawy stanu technicznego i funkcjonalnego drogi, co przyczyni się do zwiększenia płynności ruchu oraz poprawy bezpieczeństwa użytkowników. Działalność Stowarzyszenia Samorządów na rzecz Nadwiślańskiego Korytarza Transportowego stanowi istotny krok w kierunku poprawy infrastruktury transportowej i rozwoju regionalnego. Poprzez współpracę samorządów i podejmowanie działań na rzecz modernizacji drogi nr 55, stowarzyszenie przyczynia się do poprawy jakości życia mieszkańców oraz rozwoju gospodarczego regionu.

Żułowski Klaster Energii – w 2023 roku Gminy Nowy Dwór Gdański, Nowy Staw, Cedry Wielkie i Ostaszewo utworzyły Żułowski Klaster Energii, którego celem jest dążenie do poprawy stanu środowiska naturalnego, poprawy bezpieczeństwa energetycznego na obszarze klastra, przede wszystkim poprzez inwestycje w odnawialne źródła energii oraz optymalizację wykorzystywania lokalnie dostępnych zasobów energetycznych. Klaster podejmuje działania o charakterze edukacyjnym i informacyjnym mając na celu propagowanie ekologii i efektywnego oraz oszczędnego wykorzystywania energii.

Podsumowanie

Rok 2023 był okresem intensywnej aktywności i zmian w Gminie Nowy Dwór Gdański. W ciągu minionego roku dokonaliśmy znaczących postępów w wielu obszarach, przy jednoczesnym stawianiu czoła licznym wyzwaniom. Przedstawione w raporcie dane i analizy pozwoliły nam lepiej zrozumieć naszą gminę, jej mocne strony, jak i obszary wymagające dalszego rozwoju.

Nasze osiągnięcia w obszarze finansów gminy, inwestycji, działalności gospodarczej, edukacji, polityki społecznej oraz współpracy z innymi podmiotami stanowią podstawę do optymistycznego spojrzenia w przyszłość. Jednakże, nie możemy zapominać o wyzwaniach, takich jak poprawa warunków życia mieszkańców czy ochrona środowiska naturalnego, które nadal pozostają przed nami.

Kluczowym aspektem naszej pracy jest ciągle dążenie do doskonalenia i poszukiwania nowych rozwiązań. Biorąc pod uwagę prezentowane w raporcie dane, jesteśmy przekonani, że mamy solidne podstawy do kontynuowania naszej ścieżki rozwoju i poprawy jakości życia mieszkańców.

Na zakończenie, chciałbym skierować serdeczne podziękowania do wszystkich radnych Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim za ich nieustanne zaangażowanie i aktywność w pracy legislacyjnej. Dzięki Państwa determinacji i poświęceniu, udało się skutecznie reprezentować interesy mieszkańców oraz podejmować decyzje służące dalszemu rozwojowi naszej małej ojczyzny.

Wspólne działania naszej Rady Miejskiej mają istotne znaczenie dla kreowania lepszej przyszłości dla naszej społeczności. Dziękuję za Waszą ciężką pracę, za wysiłek w dążeniu do osiągnięcia wspólnych celów i za oddanie sprawie naszej gminy.

Jesteśmy wdzięczni za Waszą służbę i zaangażowanie, które stanowi solidną podstawę dla dalszego rozwoju naszej gminy. Wspólnie, jako zjednoczona społeczność, możemy kontynuować naszą misję tworzenia lepszego i bardziej dynamicznego środowiska dla nas wszystkich.

Spis tabel

Tabela 1 Wykonanie budżetu gminy w tys. PLN.....	13
Tabela 2 Wykonanie wydatków majątkowych w tys. PLN	16
Tabela 3 Udział dochodów własnych w dochodach ogółem.	17
Tabela 4 Zestawienie udzielonych dotacji na zadania proekologiczne w latach 2019 – 2023.	24
Tabela 5 Stawki opłat za zbiórkę odpadów w 2023 r.	27
Tabela 6 Ilość odpadów zebranych od mieszkańców na przełomie 2019-2023 r. w podziale na podstawowe frakcje.....	27
Tabela 7 Ceny usługi zagospodarowania odpadów na ZUOS na przełomie 2019 – 2023	28
Tabela 8 Inwestycje w Gminie Nowy Dwór Gdański.....	32
Tabela 9 Łączna wartość majątku komunalnego Gminy Nowy Dwór Gdański.	37
Tabela 10 Wykaz nieruchomości stanowiących mieszkaniowy zasób gminy	41
Tabela 11 Obrót zasobem komunalnym w 2023 r.	41
Tabela 12 Rozliczenie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej za 2023 r. (zadanie zlecone).	43
Tabela 13 Liczba osób i rodzin objętych pomocą w latach 2020-2023	45
Tabela 14 Liczba osób i koszt utrzymania mieszkańców naszej gminy w Domach Pomocy Społecznej w latach 2020-2023.....	46
Tabela 15 Liczba osób i koszt usług opiekuńczych w latach 2020-2023.	46
Tabela 16 Liczba dzieci i koszt utrzymania ich w pieczy zastępczej w latach 2020-2023.....	46
Tabela 17 Wypłacone świadczenia ustawy pomocowej Ukrainie w 2022-2023 r.....	52
Tabela 18 Wydatkowane środki na pomoc Ukrainie w 2023 r.	52
Tabela 19 Kwota otrzymanej subwencji oświatowej i poniesionych wydatków na oświatę... ..	54
Tabela 20 Liczba uczniów w placówkach oświatowych na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański wg stanu na dzień 30 września 2023 roku.	54
Tabela 21 Ilość uczniów przypadająca na jednego nauczyciela i na jednego pracownika administracji i obsługi.	55
Tabela 22 Wydatki szkół w latach 2019-2023 (w tys. PLN).	56
Tabela 23 Struktura zgłoszeń od mieszkańców w latach 2021-2023.....	62
Tabela 24 Struktura ujawnionych wykroczeń.	63

Spis wykresów

Wykres 1 Demografia ludności Gminy Nowy Dwór Gdański	5
Wykres 2 Demografia ludności Gminy Nowy Dwór Gdańsk (Gmina/Miasto).....	6
Wykres 3 Stan ludności według płci	6
Wykres 4 Struktura ludności według grup ekonomicznych.....	7
Wykres 5 Przyrost naturalny w Gminie Nowy Dwór Gdański	7
Wykres 6 Realizacja dochodów w 2023 r. w tys. PLN.....	14
Wykres 7 Wpływy z opłat lokalnych w 2023 r. tys. PLN.....	15
Wykres 8 Podstawowe wydatki budżetu w 2023 r. w tys. PLN.	16
Wykres 9 Łączna powierzchnia przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w 2023 r.....	21
Wykres 10 Dochody i wydatki budżetu gminy dotyczące gospodarki odpadami w tys. PLN.	29
Wykres 11 Klasyfikacja użytków rolnych z podziałem na klasy (ha)	43
Wykres 12 Subwencja oświatowa i wydatki na edukację i opiekę w tys. PLN.....	54
Wykres 13 Wyniki egzaminów ósmoklasistów na terenie gminy w latach 2020-2023.....	56

Spis rysunków

Rysunek 1 Mapa przedstawiająca gminę Nowy Dwór Gdański na tle powiatu nowodworskiego.	4
Rysunek 2 Mapa przedstawiająca Sołectwa (numeracja podana wyżej).	10
Rysunek 3. Mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji w Gminie Nowy Dwór Gdański .	23